

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SÖNDAGEN DEN 29 MAJ 1921.

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖGSKOLAN

GRUNDLAGD AV FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.ANDRE REDAKTOR:
EBBA THEORIN.

STRINDBERG I BLÅ TORNET

FANNY FALKNERS BOK OM DIKTAREN

PINGSTAFTO-
nen, på datum nio år
efter August Strind-
bergs död, utgavs
från Norstedt & Sö-
ners förlag en bok,
som med sin intima
saklighet och sitt le-
vande framställnings-
sätt skänker oss ett
värdefullt bidrag till
Strindberg-karaktäri-
stiken, i vad som rör
vår store diktares per-
sonlighet under hans
sista år. Den vackert
utstyrda boken till
det billiga priset 3:75
heter »August Strind-
berg i Blå tornet» och
är författad av fröken
Fanny Falkner. Varje
stockholmare minns
den unga skådespelers-
kans och målarinnans
namn i nära samband
med Strindbergs. Vår
alltid vakna och lättrö-
liga skvallerlystnad
hade ju under åren
1908—1912 mycket
att beställa med
Strindbergs vänskaps-
förhållande till den
helt unga och inta-
gande flickan och ut-
pekade henne med
tillbörlig skadeglädje
som en blivande fru
n:r fyra. Fröken
Falkner har nu reso-
lut företagit sig att
skildra sin verkliga
ställning till den åld-
rade mästaren, ärrad
i så många livets fej-
der, och därvid lyc-
kats ge en trovärdig
bild såväl av Strind-
berg i hans vardagli-
ga tillvaro som av sin
egen ömtåliga och
spörjande ungmösjäl,
ställd inför ett
säregat, innehållsrikt

FANNY FALKNER

Efter ett fotografiskt porträtt av Uno Falkengren.

öde. Diktaren fram-
står på dessa sidor
som en i det hela ta-
get blid och välvillig
gammal farbror med
måttliga materiella
krav och sobra an-
språkslösa levnadsva-
nor. Det ligger ett
vänligt solnedgångs-
skimmer över de till
det yttre stilla åren i
den lilla våningen vid
Kungsbacken; efter
alla stormbyar och
åskväder utmynnar
»titanens» liv i en bor-
gerlig idyll, just en
sådan som stämmer
väl överens med så
många godlynta älsk-
värda faser i hans
författarskap. Det var
som bekant av Fanny
Falkners mor Strind-
berg hyrde sin bostad
och det var också hon
och hennes dotter,
som sörjde för hans
trevnad, hans dagliga
näring, befriade hon-
om från en mängd
prosaiska småbestyr
och vakade över hans
arbetsro, kort sagt be-
redde honom vad han
länge och bittert sak-
nat: ett hem. Allde-
les utan slitningar
fungerade denna fina
och invecklade um-
gängesapparat natur-
ligtvis icke; fröken
Falkner har åtskilliga
pikanta och rätt hot-
fulla bagateller att er-
inra sig i sitt realisti-
ska och mycket under-
hållande memoar-
verk. Här förtäljes
oss med en omsorgs-
full trohet, som efter-
världen kommer att
tacka författarinnan
för, den människo-
skygge diktares tidi-

ga morgonpromenader genom de tomma gatorna, hans egenhändiga tillagning av sitt starka kaffe, för alla andra nästan odrickbart, här beskrives i detalj rummets inredning, miljöns sympatiska frihet från estetiska effekter, antikviteter och durabla konstföremål — Strindberg var i själva verket småborgerligt oestetisk eller åtminstone indifferent i sin smak och hade inga raffinerade sinesbehov. Det icke minst intressanta i boken är de karaktäristiska glimtar man får av diktarens förhållande till det garde av hänförda och duktiga ungdomar, som utgjorde dåvarande Intima teaterns trupp och vilkas energiska ledare var August Falck. Detta unika företag — en exklusiv Strindberg-scen — låg honom varmt om hjärtat, och som regissör ägnade han dessa sina egna skådespelare en rastlös omtanke, ett levande, uppbyggande, skapande intresse, som bl. a. tog sig uttryck i små expressiva skriftliga promemorior till var och en, med fint sikte på de olika individualiteterna.

Skildringens kulmen är givetvis den originella förlovningsepisoden. Fanny Falkner har här fullkomligt lyckats i sin strävan att försätta sig tillbaka till dessa dagar av flickaktig naivitet, av ljusdunkelt drömliv, där viljan ännu vilar som en sluten blomkalk men instinkten med undermedveten säkerhet ger det rätta utslaget för framtiden. Det må vara kommande litteraturpsykologer förbehållet att med eventuellt stöd av ökade dokument och med större rörelsefrihet än vi kunna ha söka tolka innebörden av Strindbergs sista ve-modiga och rörande, ja gripande kärlek, hans högtidliga, man kan säga religiöst betonade känsla för den stillsamma och allvarliga unga flickan, av allt att döma så olik de flesta på gränsen till tjugusåldern. Vi nöja oss här med att anföra några psykologiskt givande rader ur den kvinnliga partens beaktelse, som framträder fri från tillgjord »själfullhet» och mystisk viktighet. Mer än en gång under läsning av berättelsen om Strindbergs och Fanny Falkners personliga samliv tycker man sig förnimma en genklang från de gamla legenderna med sin stämning av offer och försakelse, ridderlighet och jungfrulighet.

»Jag tycker förfärligt mycket om honom och önskade ej något högre än att kunna bereda någon glädje för denne man — men jag rådde ej med att förjaga den tanken, att han var så mycket äldre än jag. Jag tycker om att röra i hans hår, att smeka hans kinder, men hålla av ho-

nom, som jag ville, förmådde jag ej. Just därför var det så ömtåligt — för jag kunde inte vara av med honom ändå. Gärna ville jag bo på landet ensam med honom, jag ville ha skänkt honom hela mitt liv, jag ville aldrig ha gift mig med någon annan, så länge han levde — bara jag slapp gifta mig med honom. Det var inte ett ögonblick så, att jag tänkte på hans omständliga förflutna eller fruktade, att detta, som så mycket annat i hans liv, skulle ända också det med en katastrof. Däremot hölls jag starkt tillbaka av min känsla av egen otillräcklighet, av farhåga för att inte kunna bli för honom vad han drömde.

Det var helt enkelt min stora ungdom, min oerfarenhet, som gjorde att jag, trots min verkliga tillgivenhet, trots min beundran, mitt rent intellektuella intresse för honom, likväl aldrig kände mig kvinnligt dragen till denne man. Han gjorde sannerligen vad han kunde för att föra mig till sig och verka lockande. Och det måste jag erkänna, att han verkade så tilldragande, som en ung flicka kan begära av en man.

Jag tror att jag passade till det som jag blev för honom. Jag kunde verkligen inte förmå mig till att gifta mig med honom bara därför att han var August Strindberg — men hela mitt liv kunde jag offra för honom, om så skulle vara. Jag dyrkade

honom på mitt vis. Jag ville hellre vara för honom det jag var, »hans kära lata protégée». Jag tröstar mig också med förvisningen om den lycka jag kom att bereda honom, såsom förhållandena nu en gång lågo. Jag tror, att han i Blå tornet hade några lyckliga år och njöt av sin tillvaro och sin storhet. Har jag kunnat bidra till att förljuva detta skede för honom, skulle jag känna stoltheten av att ha fyllt en mission. Det var kanske den avslutning på livet, som han behövde. Vid 60-årsdagen stod han enligt alla vittnesbörd på en av sina höjdpunkter, den sista.

Ofta nog har jag undrat över hur Strindberg kom att fästa sig vid mig. Min mor har sökt hjälpa mig med förklaringen till detta. Hon kallar honom för en stor man och en ren man och talar om att jag i hemmet fått en hjärtats uppfostran, som Strindberg hade blick för. Hon kan intyga, att jag aldrig förgick mig och att förkonstling var mig främmande. Här fick han råda själv, det fanns ingen, som ville göra sig gällande gentemot honom. — Vad Strindberg gjorde, det gjorde han helt, — det var fullt och stort och helt. Grym kunde han vara men aldrig halv, ärlig var han som få. Därför blev äktenskapet ofta för honom ett helvete, och därför bröt han det också, när det inte höll måttet... Inte kan man kalla Strindberg en kvinnohatare... Jag betraktar det som en gård av pietet mot Strindberg, att min dotter

lägger fram sina minnen om honom».

Det är den åldrade Faust-männens, fantasimänniskans evigt återupprepade, av mängden evigt oförstådda, ofta hånade tragik, som skymtar i dessa ord, en kvinnas trevande försök att komma nära den geniale mannens väsen. Vi se här det primitiva livets grymma lag i ungdomens skepnad säga sitt obönhörliga nej gentemot ett lyckokrav, som icke vill resignera i gängse stil inom tidens gränser. Ödet var dock på sätt och vis mildt mot August Strindberg i hans hjärtas sista besvikelse. Med skaldens intuition, skärpt genom närheten till döden, måste han ha känt, att han äntligen givit sin kärlek åt ett värdigt och trofast sinne och att minnena av denna dödsdömda kärlek, som förskönades från att bli något annat än vårgryning, skulle stå sköna inför framtiden, vårdade av rena och fromma händer.

ERIK NORLING.

PÅ EN MAJDAG.

Av HANS DHEJNE.

*Det lyser så vackert i dungen,
det svävar de lättaste dun,
ty boken står nyutsprungen
med fladdrande silkesfjun.
Det porlar ur hemliga gömmen
de muntraste källsprång åstad,
och lycklig jag virar i drömmen
din hjässa en krans av blad.*

*Friskt doftar violernas klunga
av morgonens pärlande skur,
och hängande lärkor besjunga
vår rosigt unga amour.
Mitt hjärta, som nyss var begravet,
har vaknat vid boklövet svaj,
och världen ler blå som havet,
som havet en dag i maj!*

*Ack, säg mig vad är det som drager
sin ljuva trollring om allt,
om bokdungens doft eller dager,
som följer din lätta gestalt —
säg, är det de vajande gräsens
skälvning i majvindens drag,
som öppnat ditt soliga väsens
blomlikt friska behag?*

*Du röres så ofta om våren,
förälskelsens sjungande sträng,
när glädjen glittrar ur tåren
som dagg på en blommande äng.
Det lyser så vackert i dungen,
det lyser så ljusst, där du går,
ty boken ler nyutsprungen
som du i ungdomens vår!*

PÅHLSSONS
Teaterkonfekt
Högfin kvalitet

Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pålssons
Choklad- och Kontektfabrik, Malmö.

CRÈME DE CHOLEPALMINE

Antiseptiska hudmedel, säljes å apotek, av parfym-, speceri-, sybehörs- och färghandlare, perukmakare m. fl. i tuber å Kr. 1.50 och 80 öre.

GUSTAF III OCH HANS HJÄRTAS DAM

SAMT NÅGRA BLAD UR DERAS BREVVÄXLING — AV OSWALD KUYLENSTIERNNA

I.

KNAPPAST NÅGON DEL AV GUSTAF III:s historia är så litet känd, som hans vistelse i Paris 1771. Få äro de, som känna enskildheterna av Gustaf III:s vänskaps- och kärleksförbindelse till madame d'Egmont, ett av de vackraste och intressantaste kapitlen av hans historia. Ingen har heller, så vitt det är mig bekant, påvisat den självbekännelse, som Gustaf III i förtäckta ordalag många år senare gjorde, beträffande sina känslor gentemot grevinnan d'Egmont, vilken han tydligen på riddartidens vis betraktade såsom sitt hjärtas dam.

Det sätt, på vilket Gustaf III i Paris år 1771 förstod att förvärva sig och sitt land sympatier inom de båda mot varandra kämpande stora partierna i Frankrike, ådagalägger emellertid hans ovanliga smidighet och diplomatiska förmåga, den vänskap, som han vann i olika läger, vittnar tillika om hans förmåga att vinna människor. På samma gång ger hans hemliga kärlek till madame d'Egmont, mer än kanske något annat, en inblick i hans verkliga väsen.

Var och en, som vill närmare lära känna den omstridde konungens personlighet, bör därför hava intresse av att läsa de brev, han mottog från Septimanie de Richelieu, grevinnan d'Egmont, det dåvarande Frankrikes måhända mest begåvade och älskvärda dam.

Bland de i sin helhet ännu otryckta källorna till föreliggande artikelserie må främst nämnas grevinnan d'Egmonts bland Gustavianska papperen i Uppsala förvarade brev till Gustaf III. En annan, hittills så gott som oanvänd källa rörande Gustafs besök i Paris 1771, utgöres av hans kammarherre Gustaf Ehrensvärds brev.

Grevinnan d'Egmonts brev äro skrivna med en redig och karaktäristisk handstil, på ett papper av det enkla och grova slag, som den tiden brukades. Stavningen är som vanligt på 1700-talet mycket inkonsekvent, något som dock ej får tydas som brist på bildning.

Huvuddragen av Gustaf III:s och grevinnan d'Egmonts kärlekssaga, äro nu bekanta från flera arbeten, bl. a. det i julas utkomna av Beth Hennings. (L. Hökerbergs förlag.)

Mindre känt är helt naturligt innehållet i de talrika brev, grevinnan d'Egmont tillskrev Gustaf, liksom i hans fåtaliga svar, men den bild, de giva av hennes väsen och hennes känslor, är sådan, att man väl förstår varför hon och ingen annan skulle komma att vinna Gustaf III:s hjärta.

Vad han fordrade av den han skulle skänka sin kärlek, var intelligens, patriotism, entusiasm, samt liknande känslor för det upphöjda och sköna, hos hans egna.

I Sverige skulle han aldrig finna en sådan varelse. Först vid detta sitt besök i Paris 1771 skulle Gustaf möta en kvinnlig varelse, i besittning av alla de dygder, med vilka han utrustat sin ungdoms drömbild — alla, med undantag av svenskheten.

Tidigare hade han aldrig påträffat någon, som ens närmade sig detta hans kvinnoideal, smyckat med drag från den franska dramatikkens mest glänsande kvinnogestalter, men nu trädde plötsligen en hjältinga från denna omåttade medeltid, som han så högt beundrade, honom helt oväntat till mötes. Liksom hon älskade att kläda sig i fantasidräkter av samma "burgundiska" slag, som Gustaf sett sina

Grevinnan d'Egmont. Efter en miniatyrmålning av Hall.

tidigare hjältingar bära i skådespel, förlagda till riddartiden, så var hon även till sitt inre ett förkroppsligande av denna drömbild. Hon, om någon, var ägnad att vinna Gustafs hjärta. Allt vad han längtat efter fann han sålunda förenat hos den sällsynta personlighet, som bar namnet *Sophie Jeanne Armande Elisabeth Septimanie de Richelieu, grevinnan d'Egmont*.

Den västerländska kulturen har säkerligen icke frambringat många så sällsamma blommor som denna dam, vilken i sig förenade de mest lysande dragen från l'ancien régime med de utsöktaste egenskaperna hos det nya rousseauska tidevarvet. Hon var som en af-tonhimmel, vilken i väster kransas av den nedgående solens rosenmoln, medan Dianas silverskära höjer sig i öster.

Två av samtidens yppersta porträttmålare — två svenskar — hava förevigat hennes drag, Roslin och Hall. Den förre har målat henne klädd i en vit klädning av ett snitt, som icke var dåtidens, utan som härstammar från något slags fantastisk riddartid. Hennes mörka hår är nästan opudrat, i ena handen håller hon en halvöppen bok, och bredvid henne i den gula sidensoffan synes en gitarr och några noter. Bakom henne ser man i en stor blå vas en knippa blommor. Kring halsen här hon tvänne rader pärlor, och en rad sådana skimrar också i hennes hår. Mot bakgrunden av ett sommarlandskap blickar den högättade unga damen ut mot åskådaren. Det är den förnäma kvinnotypen från ett av de mest lysande av alla tidevarv som Roslin återgivit, grevinnan d'Egmont, ännu strålande i sin ungdoms och skönhets vår.

Helt annorlunda målar henne Hall flera år senare. Sjukdomen har börjat tära hennes drag, men hennes skönhet är mera förändligad. Hon är klädd i samma dräkt, som då hon spelade mot Gustaf som Eufemia, hjältinginnan i sorgespelet "Bayard". Hon bär sin hjältes egna d. v. s. Sveriges färger, i den vackra ljusblåa klänningen, med de små gula rosetterna. Ett pärlhalsband ur släkten Egmonts familjejuveler pryder hennes hals. I

handen håller hon ett av *hans* brev, och bakom henne står i en vas några blommor, i färger så fina och skira, som om de plockats i trädgårdarna i en annan värld. Då man betraktar miniatyren anar man något av vad Gustaf III kände, då han emottog den — några månader innan hon dog.

Efter samtida memoarförfattares skildringar, tecknar en av madame d'Egmonts biografier, grevinnan d'Armaillé, född de Ségur, hennes bild. Hon säger om henne:

"Hon var lång och smärt och hade en beundransvärd, på samma gång smidig och fylig figur. Hon förde huvudet väl, om också en smula stolt. Ansiktet var förtjusande med de bruna ögonen, livfulla och växlande i uttryck. Lika växlande var hennes hy. Färgen kom och gick av den minsta orsak på hennes kinder. Om hon levat vid Annas av Österrike hov skulle *madame Motteville* hava beskrivit henne sålunda: 'Hennes glänsande skönhet drog oemotståndligt envar till sig. Hon ägde i hög grad något, som det spanska språket uttrycker med orden *donayre brio y bisarria*, skönhetsens tjuskraft. Det var omöjligt att se henne utan att älska henne.'

Med alla dessa lysande yttre egenskaper var sålunda den kvinna utrustad, som nu Gustaf, efter förebilden från riddartiden, skulle kalla *sitt hjärtas dam*.

II.

BREVVÄXLINGEN MELLAN GUSTAF III och madame d'Egmont handlar om allt möjligt, men framför allt om politik — svensk och fransk — samt om det slag av kärlek som 1700-talet kallade *evig vänskap*.

Redan dagen efter hans avresa från Paris började hon skriva till honom. Hon skickade honom en bok om en av deras gemensamma hjältar, Henrik IV och skrev:

"Ers majestät gör sagan till verklighet. Ni ger nytt liv åt den konung som vi ännu begråta. Detta skulle jag önska jag kunnat uttrycka i de verser som jag vågar bifoga den hyllning, jag härmed vill betyga ers majestät. Ni skall även i dem återfinna den tillgivenhet för eder, av vilken mitt hjärta är uppfyllt. Få furstar kunna framkalla en sådan känsla. Är icke detta det mest smickrande av alla lovtal? Men ers majestät har ju förbjudit mig att betyga eder den vördnad, jag är eder skyldig. Jag lyder. Det är ljuvt att efterkomma eder vilja. Vad de människor äro lyckliga, som komma att få lyda under er." Hon tillägger: "Jag vågar hoppas, att det är onödigt att jag undertecknar med mitt namn. Skall icke eders majestät känna igen mig genom min önskan att städse behaga eder, min tillgivenhet och min beundran? Låt den utmärkelse, med vilken ni bevärdigat mig, bli mitt enda namn! Mätte detta brev i eders majestäts hägkomst påminna om den, vilkens käraste sysselsättning det skall bli att låta sig berättas om eder ära och eder framgång och att erinra sig de dagar av en lycka, så sällsynt, men så kort, att jag skulle betrakta den såsom en dröm, om icke det intryck, som den lämnat i min själ, funnes kvar."

Från Wesel, vid stranden av Rhen, svarade Gustaf:

"Madame, min saknad blir större, ju längre jag avlägsnar mig från er, och olyckligtvis skall den aldrig upphöra. När man har haft den lyckan eller rättare olyckan (ty i detta

EKSTRÖMS VANILINSOCKER

Maj är studenternas och studentskornas speciella månad. Övanstående bilder, tagna av hovfotografen O. Halldin,

visa ett antal nyvordna glada vitmössor blomster-smyckade av anhöriga och kamrater.

ögonblick känner jag det så) att lära känna er, att se er och förvärva eder vänskap och så med ens ser sig skild från er, och det för alltid, då ges det ingen tröst, utom i minnet av dessa sköna, men så flyktiga ögonblick samt i hoppet, att ni icke skall förgäta mig...

Om jag ville spela hjälte, skulle jag säga er, att glädjen att skapa ett helt folks lycka och uppfyllandet av den plikt, som blivit mig pålagd, skulle vara nog för mig att trösta mig över att vara skild från er! Men jag vill hellre uppriktigt säga er, att bland de många orsakerna till min sorg över att nu vara konung är en av de största den, att de berövat mig hoppet att återse er!"

Redan samma kväll som Gustaf återkom till Stockholm, skrev han ett numera försvunnet långt brev till sin väninna. Hon besvarade detta med en skrivelse, som börjar sålunda:

Paris, måndagen den 10 juni 1771.

"Ers majestät liknar dessa luftens väsen, om vilka sagan talar; man behöver endast se dem ett ögonblick för att älska dem, och deras närvaro eller bevisen för deras känslor bebådas genom drömmar. Ers majestäts första brev föregicks av dylika förbud, och jag skämtade däröver med mr Creutz. Här om dagen i Versailles hände mig något liknande. Jag såg i drömmen, att ers majestät hade anlänt till Stockholm under stort jubel från det glädjetryckna folket. Jag berättade det på morgonen för m:me Pignatelli (Madame d'Egmonts styvdotter), och som jag ej hoppades att få något brev från ers majestät, inbillade jag mig (ty jag är mycket vidskep-

lig), att ers majestät just den dagen anlände till Stockholm. Sedan jag återvänt till Paris och just stod färdig att gå ut, mötte jag greve Creutz i trappan. "Har ni drömt något i natt?" frågade han. Jag trodde då, att m:me Pignatelli hade skvallrat för honom, och förebrädde honom, att han gjorde narr av mig, men han svarade, att han ej träffat henne, vilket också var sanning... Jag ansatte honom då för att få veta orsaken, varför han just nu gjorde mig en så besynnerlig fråga. Till svar gav han mig ers majestäts brev. Döm om min glädje, då jag får se fyra sidor av ers majestäts hand. Ack, min glädje blev än större, då jag läste brevet, detta brev, som inbegriper allt: älskvardhet, snille, vidsynhet, känslighet, mildhet och skämtsamhet, allt finnes där."

Hon kommer så in på politiken och upprepar sina anklagelser mot Ludvig XV, som särskilt i jämförelse med Gustaf III, synes henne så litet motsvara fordringarna på en verklig monark. Gustaf hade förebrått henne detta. Hon skriver:

"Det ligger i min natur att älska mina plikter, och det är just smärtan över att ej kunna få erfara dessa upphöjda känslor, som kommer mig att inlägga så mycken värme i de åsikter, för vilka ers majestät förebrår mig. Denna rörelse är så uppriktigt, att jag häromdagen på föreställningen av "Bayard" hade velat ge mitt blod för att se konungen falla en tår. Men om ers majestät hade sett hans likgiltiga min, prinsessornas skratt och dauphin, som bara såg ut att ha tråkigt inför denna skådespelets rörande bild av vårt folks

känslor för våra konungar, ja, då är jag övertygad, att ers majestät skulle dela den förtvivlan, jag erfor över att en så älskvärd nation blivit känslolös och så mycken heroisk kraft ej blir utnyttjad. Åh, sire, vilken stor makt äga icke konungarna i sin hand! Och hur skall man kunna uthärda, att vår konung, den, som en gång åtnjutit lyckan att vara ända till vanvett avgudad och som skulle kunna vara det ännu, om han lämnade oss en smula illusion övrig, finner ett nöje i att tillintetgöra denna och med likgiltighet åser denna förändring. Och ni, sire, edert folks avgud, ni, som även skulle vara vår, ni för dens talan, som aldrig ägt några känslor.

I himmelens namn, omnämna icke mera denna apatiska tredje person i de förtjusande brev, med vilka ni hedrar mig. Ett enda ord, en blick vore nog för att vi till sista droppen skulle giva vårt blod. Men detta ord blir aldrig utsagt. Dock, låtom oss icke mer tala därom! Efter föreställningens slut skyndade jag genast till madame de Brionne för att fritt få tala vid henne. Jag var ännu uppladd av rörelse och förbittrad över åskådarnas likgiltighet... Vi läste åter tillsammans edert brev, och hon sade mig — om och om igen — vad hon sagt mig många gånger förut: "Se där en konung, som man kan älska! Vi känna honom. Han skall frammana en ny Bayard, han skulle bli en ny Henrik IV. Han finns, men han är icke vår. Kom nu och säg, att vi äro republikanskor!"

Detta brev ger en föreställning om hennes patriotiska entusiasm och om arten av hennes fronderi.

NERLIENS

KUNGL. HOVLEVERANTÖR
REGERINGSGATAN 33

Framkallar - Kopierar - Förstorar bäst

W. Seger's Hårfärg

fås överallt till Kr. 2:50

MINA LEVNADSMINNEN.

AV HELENA NYBLOM.

(Forts.)

NU LÄT ELISABETH NIVELLERA gården, så att trappan försvann, gräsmattor anlades och gångarna slingrade sig mellan blomsterrabatterna, där de förut hade gått snörräta. Då Elisabeth först beskrev hur hon hade tänkt att ändra trädgården, tyckte jag det skulle bli vemodigt att se den i ett nytt skick, men den blev mycket vacker.

Beständigt stå ju de höga lönnarna och skugga över den öppna verandan, och de många väldiga syrenbuskarna hänga överfulla av blomklasar på försommaren. Den höga häcken, som begränsar trädgården emot Carolina, och planket emot kyrkogårdshallén skydda för alla nyfikna blickar.

Det goda utrymme vi nu hade fått i hemmet medgav, att man såg flera människor, och många äro de, som under de år vi voro lyckliga att bo i Geijerska gården besökte oss där. Först och främst hade vi nu blivit så nära grannar till slottet. Grevinnan Agnes besökte mig ofta, då hon drogs till trädgården omkring sitt gamla Uppsalahem, och min käraste vandring var att gå upp till henne. Agnes hade, som jag förut nämnt, sin arbetsplats på den smala terrassen under en stor kaprifolium, som sträckte sig upp för slottsmuren, och som i blomningstiden doftade nästan överväldigande starkt. Därifrån hade man den vida utsikten över slätten, med åkrar och ängar, och såg Fyrisån, som slingrade sig bort emot skogen. Många lyckliga timmar har jag tillbringat där, medan vi samspråkade om allt möjligt eller läste gamla och nya saker. Hugo kom en dag till oss, då vi länge hade suttit och samspråkade, och yttrade på sitt muntra sätt: "Jaså, sitta ni här och ta er en repetitionskurs i universum?" Jag fick höra fru

Sin ovlja riktade m:me d'Egmont nu i främsta rummet mot madame du Barry. Den vill nämligen sända Gustaf både sin byst och sitt av Greuze målade porträtt. Det senare skall enligt Creutz utsago vara "en av de vackraste målningar som finnes". Madame du Barry lät nu även måla sin triumf. Moreau le jeune återger henne uppvaktad av ett stort antal eleganta kavaljerer, medan de få, djupt dekolleterade, av smycken och diamanter strålade damerna uppassas av negergossen Zamer i rosenfärgat livré, under det vinthunden Mirza, iförd det briljanthalsband Gustaf III skänkt den, aristokratiskt finlemmad smyger sig till sin härskarinna." (G. Ph. Creutz av G. Castrén).

Den 27 juni skriver emellertid madame d'Egmont på nytt: "Det är med oro, som jag går att giva uttryck åt mina känslor för eders majestät. Ni är omgiven av omsorgerna för eder tron, de mest betydelsefulla arbeten vänta er, älskvärda kvinnor skynda att behaga er" . . . Själv känner hon sig genom oöverstigliga hinder och genom familjens och sitt fäderneslands krav skild från sin hjälte. Hon talar om sin "tillgivenhet, sällsynt genom renheten i dess ursprung".

I ett annat brev säger hon: "Jag läser en novell om Gustaf Vasa. Det är förtjusande att återfinna detta namn på varje sida . . ."

Madame du Barry och de svenska damerna inge henne sålunda en känsla, mera kvinnlig och mera vanlig, än den hon eljes lägger i dagen — svartsjukan.

(Forts.)

Helwigs brev till Geijer, som voro skrivna med en liten tysk stil och nu gulnade av ålder, men som utandades samma stora passion, med vilken de för längesedan hade blivit nedskrivna. Grevinnan kunde inte förmå sig till att förstöra dem, och de utgjorde också ett märkligt dokument, som vittnar om en tid, då man hade tid att älska och hade tid att uttrycka det på många tättskrivna ark. Den dagen, då Geijers staty blev avtäckt i Uppsala, kom Agnes ner till Geijerska gården för att vara där i stillhet en stund, och hon sade då, att hon ämnade fira hans minne genom att bränna fru Helwigs brev. Men hon gjorde det inte. Efter hennes död kommo de i Anna Hamilton Geetes ägo, som hade ämnat att utge dem i tryck, men hon hindrades däri av den motvilja för ett offentliggörande, som hon mötte hos flera av familjens medlemmar. Efter Annas död vet jag inte var breven befinna sig. Agnes och jag läste också vad som kunde finnas av intresse i dagens tidskrifter och revyer, och bland annat var det en artikel om Elisabeth Browning som väckte vår glädje och beundran. Den var skriven av en ung lärarinna, som den tiden inte var bekant i vidare kretsar. Hennes namn var Ellen Key. Det var lyckliga år, dessa första i Annerstedts gård, och samlivet med Hamiltons hade aldrig varit så innerligt och innehållsrikt. Ännu gick Agnes omkring, rask och ståtlig och hade inte börjat de hårda lidanden som sedan bundo henne vid sängen i många år och gjorde slut på slottets glädje och gästfrihet. Och ännu levde jag om sommaren, från dess första dag, mitt i naturen. Hamiltons voro de flesta somrarna kvar i Uppsala, med undantag av något litet besök som stundom avlades på det gamla Blomberg på Kinnekulle. Till slottet hörde ju ingen blomsterträdgård, men längre bort bakom Botanikum låg det s. k. "Lugnet", en rätt stor trädgård med många förvuxna träd, en liten överväxt damm och ett förfallet växthus, där landshövdingen hade rätt att skörda bär och blommor. Det var ett ganska sorgligt ställe, som alltid påminde mig om Turgenjeps beskrivningar av ryska lantgårdar och parker. Det frestade just inte heller till något längre uppehåll, och jag minns aldrig att Hamiltons där intogo någon måltid. Man vandrade blott dit för att plocka några blommor och bär.

Däremot var den stora salen uppe på slottet med öppnad dörr emot terrassen ett förtjusande ställe att äta kväll om sommaren. Agnes talade om, att en kväll hade hon låtit duka bordet festligt, eftersom de väntade några gäster. Då hon strax före supén kom in i matsalen, fann hon en främmande herre stående framför smörgåsbordet i stilla beundran. Då han varseblev henne, frågade han hövligt om man fick äta kväll här. Han hade tagit det för ett utvårdshus.

Ett av de första åren vi bodde i Annerstedtska huset hade min man varit i Stockholm och där i Konstakademien sett en tavla av en ung elev, som hade tilltalat honom mycket. Det var porträttet av en ung kvinna, klädd i hatt, med en svart slöja för ansiktet, som i katalogen var betecknad med titeln "I sorg". Eleven, som hade målat det, hette Anders Zorn. Det skulle kosta hundra kronor, och min man bestämde sig för att spendera denna betydande summa för att skaffa sig konstverket. Han anmälde det för

vederbörande men fick efter en tid ett brev däri man underrättade honom om att porträttet fått en annan köpare, som ville betala 150 kronor för detsamma. Nu tillfrågades min man, om han skulle vilja ge samma summa eller kanske överlåta porträttet till den nye köparen, eftersom den unge konstnären behövde pengar.

Mera än hundra kronor ansåg min man sig omöjligt kunna betala för något som inte var absolut nödvändigt för familjen, och han avstod sin rätt till porträttet åt den mera förmögne köparen. Emellertid ville han gärna äga något som den unge konstnären hade utfört, och han frågade om Zorn skulle vilja komma till Uppsala och måla vår yngste gosses porträtt för 100 kronor. Förslaget blev genast antaget och dagen bestämd, då Zorn skulle infinna sig hos oss i Uppsala. Han kom emellertid inte den utsatta dagen men ett par dagar senare, eftersom han hade glömt tiden, och nu målade han Holgers porträtt i akvarell på mycket kort tid. Jag vill minnas att han målade ett par timmar därpå under några få dagar. Vädret var mulet, och jag uttryckte min ledsnad över att han skulle måla i så ogynnsam dager, men Zorn svarade mycket lugnt: "Bara det inte är så mörkt att jag inte kan se gossen, så kan det vara detsamma." Det blev ett utmärkt porträtt, som Zorn själv satte värde på, eftersom han flera gånger skickade efter det för att utställa det på någon av sina retrospektiva utställningar. Det är hållet i en ljus, grönaktig ton, som Zorn på den tiden särskilt älskade och som ger en egen charme åt de ljusa partierna och en genomskinlig mjukhet åt de mörkare. Zorn var den gången en vacker ung pojke, tyst och fåordig, med något av detta inbundna, litet misstänksamma i sitt väsen, som utmärker bondpojkar. Han kunde då ännu intet främmande språk och hade inte varit utanför Sveriges gränser. Det var inte så långt efteråt han reste till Spanien och började sin lysande karriär, buren av hans fenomenala lätthet att hantera penseln och att på kort tid uppfatta och återge den personliga karaktäristiken i ett porträtt.

Det var hans akvarellporträtt "I sorg" som först hade riktat publikens uppmärksamhet på hans talang, och han har själv berättat om vilken tillfällighet som gav anledning till dess fulländning. Han hade målat den unga damen i hatt utan slöja men råkade så att spilla en droppe tusch på bilden. Först tänkte han att förstöra porträttet men dopade i stället penseln i vatten och lät tuschen löpa som en tunn slöja över ansiktet, och se! det tjugande draget var funnet och hans lycka var gjord. Det är ju nästan historien om Aladdin, som man hade bundit armarna på, därför att han plockade alla apelsiner, men så föllo de i stället ner i hans turban. Få svenska målare, om ens någon, ha väl tagit hela världen med storm så som Anders Zorn, och han har haft lika lätt för att lära sig tala alla länders språk som för att måla deras olika människotyper. En kamrat till honom, som var med honom i Spanien, har berättat om en sittning som Zorn hade med en hög förnäm spanjor som modell. De två unga svenskarna hade varit på någon nattlig fest och befunno sig i ett ganska slött tillstånd vid frukosten hos den förnämme herrn, innan arbetet skulle börja. I synnerhet var

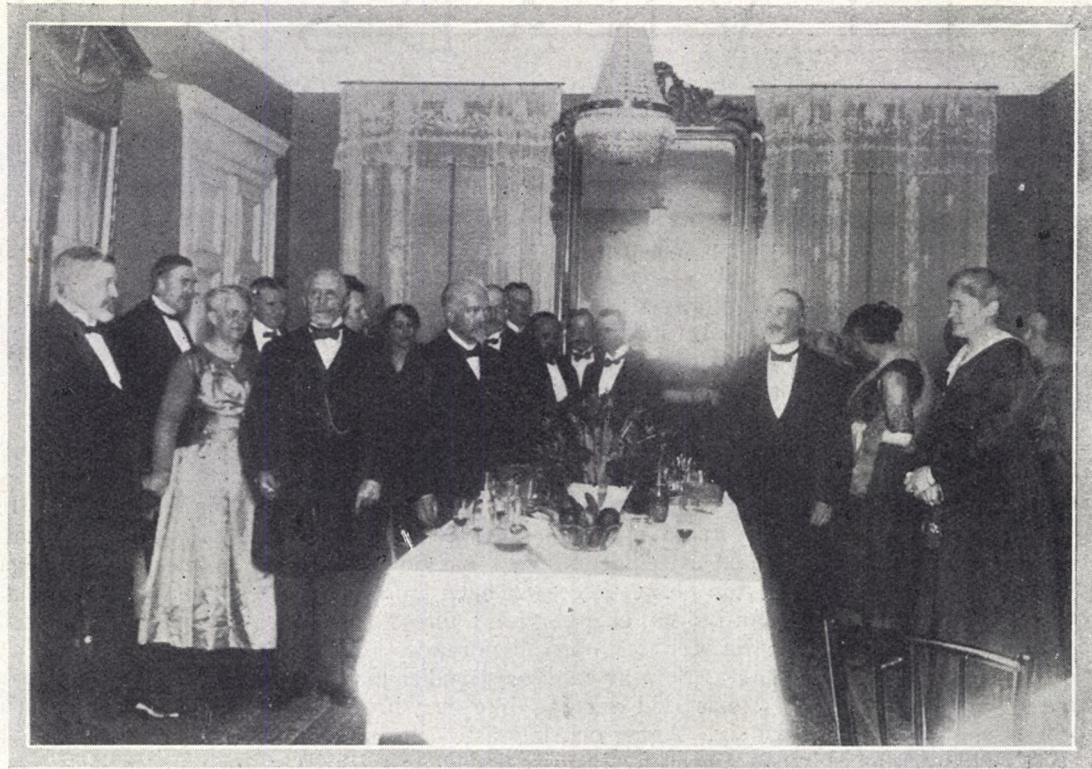
Lackerade möbler för sommarbostad och trädgård
SVENSKA MÖBELFABRIKERNA

Besök någon av våra utställningar eller begär katalog

Zorn mycket litet konversabel. Efter frukosten placerades modellen i en stol, och Zorn satt mitt emot honom, med en pyts med vatten på golvet bredvid sig. En stund satt han tyst och stirrade på spanjoren, så doppade han penseln med ett raskt tag i vattenet och därefter svart vattenfärg, satte en svart klick på papperet och började så utarbeta den till ett öga, runt om vilket ansiktet sedan tog form. Efter några timmar var ett utmärkt porträtt färdigt. Intet under, att de som hade bevittnat det, betraktade den unge svenske målaren som en sorts trollkarl.

En annan ung konstnär som ungefär vid samma tid kom till Uppsala, var August Lindberg. Det var visst

på 1880-talet han uppträdde på den lilla teatern vid järnvägen, som "Hamlet". Jag gick sällan på teatern, men min väninna fru Waldenström, som också var sparsam med sina teaterbesök, uppmanade mig att gå och se honom. Eftersom hon var en mycket kritisk människa när det gällde konst och nu var så gripen, gingo min man och jag dit, och vi ångrade oss inte. Teatern är mycket enkel, för att inte säga tarvlig, och sällskapet som uppträdde var ganska blandat. Jag kommer ihåg att den unga damen, som spelade Ofelia, läspade starkt och inte kunde säga s., vilket fick fru Waldenström att yttra med ett bekymrat ansikte: "Jag trodde inte det fanns så många s i svenska språket, som då Ofelia håller sin éloge över Hamlets alla ädla egenskaper". I scenen då kungen, drottningen och hela hovet äro församlade, kommer Hamlet plötsligt in. Han var helt klädd i svart, med en kort kappa över skuldrorna, och gick så lätt och fort, att man inte märkte när han kom, men sedan var all ens uppmärksamhet och intresse fäst vid hans person. Lindberg hade i sin ungdom något spontant, inspirerat, som senare hans beständiga studium av Ibsen ändrade till en allt för torr reflexion. Den som inte sett honom i hans unga dar, gör sig föga begrepp om hans ursprungliga begåvning. Han rörde sig utmärkt vackert, gick i synnerhet med en egen tjusning, som hade han vingar på hämlarna. Ibland kunde han också ge replikerna en dramatisk eld och kraft, utan att skrika eller deklamera. Men hela hans spel föreföll mig dock mycket fläckigt, ibland gripande, ibland misslyckat. Också hans röst hade en besynnerlig tendens att slå över, så att den, från att låta hög och klar, plötslig blev djup och grumlig, som när gossar äro i målbrottet. Emellertid var totalintrycket av hans Hamlet av stor verkan, och man anade i honom ett geni, som blott behövde tid att utveckla sig och mogna. Min man skrev om honom i tidningen, och jag

Samfundet De Nio högtidlighöll sin senaste årsfest genom att till Den stora vredens författare Olof Högberg, utdela årets pris, 10,000 kronor. Med utdelningen var förenadt ett angenämt samkväm, i vilket deltog, förutom pristagaren och samfundets medlemmar, ett antal personer ur Stockholms kulturella värld. Till vänster å bilden närmast bordet står Olof Högberg. I övrigt synas bl. a. från vänster: d:r Karl Wählin, d:r Erik Hedén, fru Maria Rieck-Müller, Axel Lundegård, fru Marika Stjernstedt, d:r Göran Björkman, Bo Bergman, Ludvig Nordström, d:r Sven Söderman och d:r F. Vetterlund, till höger om bordet överdirektör V. E. Ahnquist, fru Sigrid Elmblad och d:r Lydia Wahlström. — O. Ellqvist foto.

Två svenska märkeskvinnor.

DEN KÄNDA PEDAGOGEN OCH LÄROBOKSFÖRFATTARINNA, f. seminarieadjunkten fröken Valborg Olander fyllde den 14 maj 60 år. Fröken Olander var flera år lärarinna vid elementarläroverket för flickor i Lidköping och Göteborg, tjänstgjorde i 28 år vid folkskolläraryrkesseminariet i Falun och avgick med pension 1916. Hon har utgivit en mängd uppskattade böcker i modersmålet, däribland Handbok till Nils Holgersons underbara resa genom Sverige. Starkt socialt intresserad, har fröken Olander varit medlem av skolrådet och även stadsfullmäktige i Falun.

*

D:r Naima Sahlblom, som av fackmän anses som en av Europas främsta och tillförlitligaste mineralanalytiker, blev den 15 maj 50 år. För sju år sedan inrättade hon vid Eriksbergsgatan i Stockholm sitt laboratorium, det enda privata i sitt slag i Europa och det har fyllt ett stort behov, då statens och övriga laboratorier ej räcka till. D:r Sahlblom blev fil. kand. i Uppsala 1896, kom 1902 till Helsingfors där hon tjänstgjorde vid geologiska kommissionen, var sedan anställd vid mineralogiska avdelningen vid Riksmuseet i Stockholm 1905—06 och 1911—14, då hon öppnade sitt laboratorium. Tidals har d:r Sahlblom studerat utomlands och hon disputerade i Basel. Hon har skrivit en hel del vetenskapliga verk, och vid sidan av laboratorieverksamheten är hon anställd av staten vid dess hydrografiska byrå.

Naima Sahlblom.

Valborg Olander.

tror han var den förste som gjorde publiken uppmärksam på Lindbergs ovedersägliga stora begåvning. Några dagar senare kom han upp till oss på visit. Jag var inte hemma men då jag återkom, omtalade min man att han varit hos oss. "Du gissar inte hur han ser ut!" sade han åt mig. "På scenen ser han ut som din halsduk (jag hade en sandgul kravatt) och i verkligheten har han samma ton som din klänning." (Den var svartblå.) Lindberg var snart åter, och besökte oss sedan ofta i Uppsala. I Stockholm var han på den tiden inte alls ansedd, sedan han på Dramatiska teatern hade misslyckats i flera roller. Själv omtalade han med fasa hur han hade lidit vid blotta åsynen av

den dräkt han skulle iföra sig vid olika tillfällen. Nu reste han med ambulerande teatersällskap och hade snart vunnit livlig beundran bland Uppsalapubliken. Märkvärdigt nog spelade Lindberg alldes utmärkt i komiska eller uppslupna roller. Så minns jag honom som den galne greven i "Fruarna Montanbrèche", där han helt enkelt var förtjusande i sin oförskämda munterhet. Han själv var en av de människor man inte glömmet. I ett och allt "a selfmade man", men med entusiasm för vad som var stort och skönt, och med utpräglad originalitet, både i sin uppfattning och i sitt uttrycksätt.

1879 och 1880 hade Uppsala besök av en stor berömdhet. Det var Adelaide Ristori som gästade staden med ett litet italienskt teatersällskap. Hon var inte längre ung. Vi få ju inte stjärnorna att lysa på vår himmel, förr än de äro i nedgående, och hennes sällskap var mycket underhålligt. Om det nu är för att få en dunkel bakgrund till sin egen glans, eller det är av rent ekonomiska skäl celebriteter ofta välja "schlecht und billig", när det gäller att engagera medspelare för en turné, — nog av, det är högst sällan man får se en berömd storhet på resa med en värdig omgivning. Ristoris trupp bestod av personer, som man kunde antaga hade helt andra sysselsättningar i sitt hemland än att spela teater. De föreföllo som beskedliga skomakare eller vaktmästare och gjorde ett ganska löjligt intryck, när de uppträdde som hovmän, krigare eller antika hëroer. Man kommer förresten blott ihåg Ristori själv. Hon gav intet helt skådespel, men scener ur olika dramer. Sömngångarscenen ur Macbeth, Maria Stuarts avsked ur Schillers tragedi och några scener ur ett italienskt stycke, där hon framställde drottning Elisabeth av England, samt ett annat franskt-italienskt stycke "Medea abandonata". De italienska styckena hade föga konstnärligt värde men gävo Ristori tillfälle att briljera på olika sätt. (Forts.)

BLUS BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT & FÄRGERI AB + GÖTEBORG

Bomullstyger - Möbeltyger - Gardiner

Vackra, starka, handvävda, ljus- och tvättäkta.
Prover sändas. . . . Preciserat godhetsfullt vad Ni önskar.

Konstflitens försäljningsmagasin, Göteborg.

HÄXAN OCH TROLLKATTEN - RYSK SAGA

DET VAR EN GÅNG EN BONDE OCH hans hustru. När de varit gifta länge fingo de en son, som de kallade Vanja och en dotter, som de kallade Masja. De levde glada och nöjda, men en dag blev hustrun sjuk och dog.

Var och en vet att det icke är lätt för en bonde att sköta huset ensam. Så sörjde bonden en tid och började se sig om efter en annan hustru. Sagt och gjort. Men denna gång råkade bonden illa ut. Den nya hustrun var dum, grälsjuk, lat och envis och en elak styvmor. Sade fadern ett ord till barnens försvar, fick han illa sota för det, och så fanns det ingen som kunde försvara de stackars barnen.

Till sist hittade styvmorerna på ett sätt att för alltid bli kvitt Vanja och Masja. Hon kallade dem till sig och sade med vänlig röst:

— Kära barn, vill ni göra mig en tjänst och gå tidigt i morgon bittida ut i skogen. Där får ni se en stuga med två fönster, den står högt över marken på ett par hönsfötter, till taket har den ett tupphuvud och där bor häxan Benknota. Gör vad hon säger till er.

Vanja och Masja voro förvånade att den elaka styvmorerna plötsligt talade så vänligt. De lydde dock och gingo tidigt följande morgon. På vägen besökte de sin mormor och berättade vart de skulle gå. Mormorerna blev förfärad och sade: Häxan Benknota kommer att äta upp er levande. Men så tänkte gumman, att klagan hjälpte föga, letade upp en liten ostkaka åt Masja och åt Vanja ett bröd med finskt smör och en stekt hönsvinge och sade:

Kom ihåg barn, vänlighet kan röra ett stenjärta. Akta er för att göra någon människa ont, så skall det gå er väl.

Så togo barnen avsked och begåvo sig i väg. Och när de kommo in i skogen fingo de se en stuga på hönsben och i dörren satt häxan liksom om hon väntade på dem. Hon såg hemsk ut, hade röd näsa

och håret var tovtigt som blånor. Barnen blevo rädda och stannade, men häxan ropade på dem med hes röst.

VIKTIGA STOCKHOLMSNYHETER

Kära Britt!

Tack för brevet. Nu är det bara en månad tills vi få träffas på Björknäs igen. Måla inte lekstugan är du snell förrän jag kommer. Vet Du, i dag var jag och Sten med Mor till en leksaksbod. Rosa, kulldockan, hade slagit sönder huvudet och Lillans Nalle skulle dit och få nytt tyg på tassarna. Det behövdes, för han fyllde två år i onsdags och då hade vi dockrep med den blommiga servisen. O, så mycket förtjusande saker jag såg i boden, som skulle passa till våran lekstuga! Dom hade små gaskök, precis som det riktiga i vårt kök. Det var två kastruller till det och det eldas med sprit. Fast mest tycker jag om kapparkastrullerna att koka riktigt i, och Mor säger att de äro bra, för de äro svenska och så räcka de hela livet och jag kan ge dem i arv åt mina barn. Dockmortel av marmor fanns det också, och aluminiumpannor — och rysligt små guldvikter att väga med i handelsboden.

En vädligt skojig sak som Sten bums önska sig var en tryckpress som man själv kan trycka visitkort på, med små söta bokstäver och trycksvärta. Och han var alldeles vild i ett Roloplan, som är en sorts vit drake, och en flygmaskin som hängde i fönstret. Fröken i boden sa' att den kunde flyga 50 meter, men jag bryr mig mest om Kätikrusedockorna (jag tror det stavas så) för de äro alldeles som riktiga bäbis. i ansiktet.

Så tittade vi på ett bollspel, som heter Hoppla. Det är en pinne med en fördjupning i och en liten häv, och man skall kasta upp bollen ur hålet och fånga den i häven. Det ser svårare ut än Diabolo. Jag ska be Mor att få ge kusin Eva en sån i födelsedagspresent. Och fröken visade något hon kallade sillyätter eller något i den vägen, man ritade av på genomskinligt papper svarta figurer som blev träd och hus och människor och klistrade upp som tavlor. Det såg stiligt ut. Och Mor har lovat att jag får kökssaker av brun lera till vårt kök i lekstugan, och nu syr jag kråkspark på docklakana.

Nu måste jag sluta och läsa läxor. Vi ha alla städerna i Götaland tills i mårn. Hälsa tant och farbror och krama Pälle, Stjärna och mina vita kaniner.

Din vän

P. S. Skriv snart!!

Masja som var modigast gick fram och sade:

Goddag, kära moster. Vår styvmor har sänt oss hit att söka vår lycka. Det arbete du sätter oss till, det vilja vi göra.

— Det är bra, — väste häxan, — sätt dig du vid spinnrocken, — men något lin kan du ej spinna, — och du Vanja skall ösa vatten i baljan med ett såll.

Snart satt Masja vid spinnrocken och grät bittra tårar. Lyckades hon spinna en tråd gick den av eller trasslade ihop sig och icke en enda spole fick hon färdig. Och runt omkring henne sutto en mängd små rättor med viftande svansar och skarpa listiga ögon och skrattade. Men till sist fingo de medlidande med hennes sorg och sade: "Giv oss ostkakan." Och när de ätit upp den, tackade de den givmilda och sade:

"Häxan har en trollkatt, som är kolsvart och har gröna, brinnande ögon. Nu har hon varit elak mot honom. Gå och giv honom hönsvingen, kanske han kan hitta på någon utväg. Under tiden skola vi spinna åt dig och hjälpa dig på alla sätt."

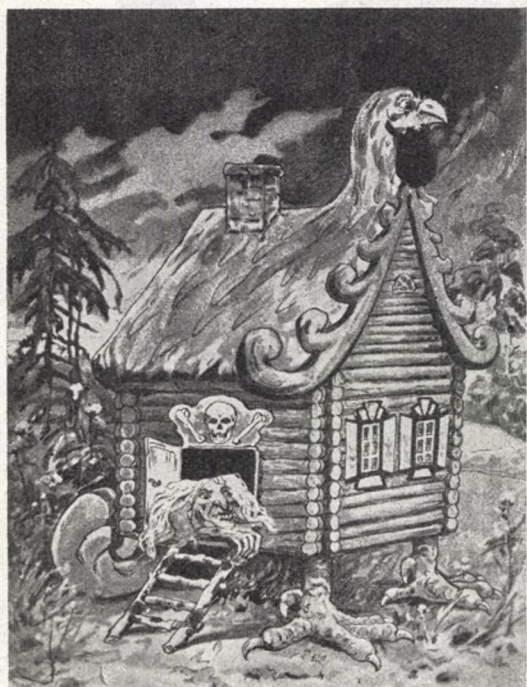
Flickan gjorde som de sagt. Hon gick ut och fick se hur Vanja försökte fylla baljan med sållet och allt vattnet rann ut, innan han kom till baljan. Hon ville hjälpa honom, då kom en mes flygande och ropade:

"Vi äro Guds fåglar, vi varken så eller skörda, men leva ändå i världen. En fågel hjälper alltid den som ger honom några smulor."

Syskonen kastade smulor till fåglarna och dessa sade:

Vi äro icke tänkande varelser, men se sådana bon vi göra av lera och spott. Och detta är så enkelt: tag lera och spotta på den, smeta på sållet och låt det torka och sedan kan du hålla så mycket vatten du vill med det.

Barnen förvånade sig över fåglarnas klokhet, (Forts. sid. 528.)

Alla ryska häxor bo i hus, som stå på hönsfötter.

Trollkatten gav barnen en kam och en handduk.

Tidning
I STOCKHOLMS GRÖNA BARNKAMMARE

De glada solskensstimarna i Humlegården: slänggungan går.

Vems är spaden?

En liten fotbollsspelare i högsta hugg.

Alla småbarns gamla goda lek.

Småflickornas lidelse: bollskolan.

Lillasyster öser sand på bror.

En lustig barn- och solskensbild.

DEN STOCKHOLMARE, SOM TYCKER om barn och blommor, han går i dessa vackra vårveckor gärna ned i Humlegården en solig middagsstund. Då vimlar det bland blommande buskar av glada småtingar, som nyss sluppit ut från skolbänken och med barndomens intensiva förtjusning kasta sig i lekens behag. Run-

da ben i kortstrumpor vifta i gungorna, som aldrig gå högt nog för småflickornas ambition, och slänggungans metallringar äro åtrådda som bakelser. Visst händer det ibland någon liten skandal. Man blir oense om vem som är i tur till gungan, en småpojke dammar på en annan, och kampen om en spade kan bli orsak till strömmande tårar. Men dessa tårar torka lika fort som daggdropparna en het sommarmorgon, och humöret är snart molnfritt som himlen ovan de gröna träden. En liten tvåårig dam tar sand på sin spade och håller den beskäftigt innanför kragen på en mycket ung matros. Det är också ett sätt att göra bekantskap. Och tulpanerna rodna i solen i kapp med barnens kinder, och fader Linné som älskade både Floras och människors barn, myser åt dem alla . . .

SOMMARKLÄDER

En bjärt sidenduk med en romersk rand att bära vid stranden eller på sommarvillan är det allra nyaste.

Vit frotté med enkla broderier i blått är materialet i denna nälla sommardräkt.

Denna eleganta klänning är i mullvadsgrått siden, med handbroderier i svart. Apskinn kring hals och armar

Marinblå silkesjersey är materialet i denna promenadklänning. Som garnityr blå Herkulesband, knappar och skärp av träpärlor.

Skär- och vitrandig frottéklänning med uppslag av skär frotté och en blommig foulardklänning i grönt och vitt, garnerad med gröna sidenband, västen är i grön crêpe med porslinsknappar i form av gröna skalbaggar.

Lillan är klädd i ljusgrön crêpe, broderadt med grönt silke och silver.

Ljusblå frotté med insatta ränder av samma material gör god effekt.

Crêpe, frotté och foulard — där ha vi sommarens favorittyger. Voilen tycks ha fladdrat bort för detta år, bomullstyget återigen — praktiskt och trevligt som det är — uppträder i flera varianter än vanligt, särskilt i trevliga rutnönster i skärt, blått och även i brunt. Vad snitt beträffar är allt tillåtet, bara det är enkelt och klädsamt. Ni kan sy er en rak robe chemise med halvkort ärm och fälla in några breda spetsar över skuldror, höfter och ett par på kjolsidorna, eller ta på er en kjol och rysk blus med långa ärmor av slätt tyg, med några mönstrade bårder vid hals och nedre bluskant som enda garnityr. Eller föredrar ni en rynkad eller volangprydd batistklänning med tabliermotiv, gärna det! Urringningen är ofta floren-

tinsk — som på italienska 1400-talsporträtt — men den kan lika väl vara fyrkantig, spetsig, och rund. Fransyskan syr till klänningen för i år en cape i samma eller kontrasterande material. Här få vi kanske ej se den i så många exemplar förrän hösten, då alla damer, som varit i Paris, demonstrera sina nya förvärv. Således kan man få se caper, (Forts. sid. 527.)

RÖDA KORSECKANS NÖJESLIV

RÖDA KORSECKANS nöjesprogram var sannerligen ej snävt tilltaget. Men veckans initiativrike organisator, grosshandlare Axel Eliasson, känner stockholmarna: de ge gärna ut pengar i välgörande syfte, men då nöja de sig ej med tillfredsställelsen att ha utfört en god gärning, de begära samtidigt förströelse för sina kronor. Och det ha de onekligen fått. — Invi gningen i Auditorium varslade genom sin festliga anda att Röda Korset för sin samaritiska mission icke glömmar glädjens livsformer. Det Alvénska festspelet, utfört med kraft och liv av hovkapellet, verkade solupp gång i försommartid och tände genast den rätta stämningen. Ecklesiastikminister Bergqvists föredrag om Röda Korsets idé och strävan att lindra mänsklighetens av kriget framkallade olyckor var en både till innehåll och form värdig ingress och framsades med värme. Kvällens stora attraktion blev naturligtvis O. D. körens sång under Hugo Alvéns ledning. Wennerbergs O, Gud, som styrer, Kapfelmans Våren är kommen och Södermans Bondbröllop kunna no-

yngringens elixir, som gör henne oåtkomlig för tidens äverkan. — Programmet inleddes med testpoionäs av *Oscar Lindberg* och prolog av *Daniel Fallström*. Kom så amatörföreläsningen på Sv. teatern med en djuptänt och varmhjärtad prolog av *Ellen Key*, framsagd av grevinnan *Alice Trolle* och tre humoristiska enaktare: En bröllopsafton av Peter Nansen, Provisoriskt av Otto Benzon och till sist alla sällskapsteatrens outslitliga käpphäst "En bengalisk tiger". Den lilla amatörförtruppen skötte sig utmärkt, isynnerhet herrarna, *Christian Lovén*, *Gunnar Fogelmarck* och *Nils Brambeck* ådagalade en komisk talang, där både temperament och teknik tävlade med yrkesskådespelarens. Bland damerna redde sig fru *Esther Petersén* och fröken *Märta Cedercrantz* bäst. Bifallet var lika kraftigt som uppriktigt från den starkt societetsfärgade publiken. — Lördagskvällens illuminationsfest med fyrverkeri från Strömparterren understött av fullmänaens eklärering av Strömmen blev en strålände avslutning på de tre festkvällarna.

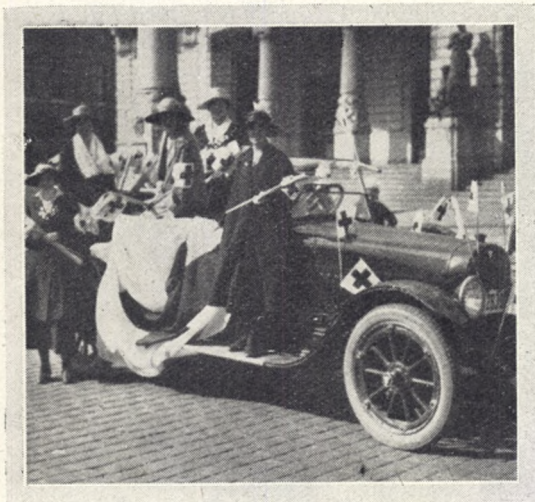
ARIEL.

teras som publikens stora favoritnummer. Fil. mag. *Knut Köhler* och kandidat *Elof Benktander* överraskade i ett par solipartier med respektive tenor och basbariton av stor skönhet.

Festföreläsningen på Kgl. teatern hade som huvudnummer andra akten ur "Tosca" med *John Forsell* ännu en gång i Scarpias roll, som han utförde med ett nästan nervretande raffinemang i spel och sång, och tredje akten ur "Mästersångarna", där doktor *Sam Hübinette* för första och förmodligen enda gången sjöng *Walther von Stoltzings* parti. Prissången erhöi en smältande tolkning — att det dramatiska fick stå tillbaka var ju mindre att undra på, allra helst som hela akten gjorde intryck av en trögflytande massa. Som ett muntert intermezzo figurerade *Ernst Lundquists Smäflickor* med friherrinnan *Ellen Cederström* i fjortonåringens roll, åt vilken hon gav en förbluffande illusion. Den talangfulla skådespelerskan måtte ha hittat ett för-

terras som publikens stora favoritnummer. Fil. mag. *Knut Köhler* och kandidat *Elof Benktander* överraskade i ett par solipartier med respektive tenor och basbariton av stor skönhet.

Festföreläsningen på Kgl. teatern hade som huvudnummer andra akten ur "Tosca" med *John Forsell* ännu en gång i Scarpias roll, som han utförde med ett nästan nervretande raffinemang i spel och sång, och tredje akten ur "Mästersångarna", där doktor *Sam Hübinette* för första och förmodligen enda gången sjöng *Walther von Stoltzings* parti. Prissången erhöi en smältande tolkning — att det dramatiska fick stå tillbaka var ju mindre att undra på, allra helst som hela akten gjorde intryck av en trögflytande massa. Som ett muntert intermezzo figurerade *Ernst Lundquists Smäflickor* med friherrinnan *Ellen Cederström* i fjortonåringens roll, åt vilken hon gav en förbluffande illusion. Den talangfulla skådespelerskan måtte ha hittat ett för-

Den bengaliska illuminationen i Strömparterren. — Bilen, som utgör en av vinsterna i Röda Korsets tombola. — Ett tombolastånd. — Dr Sam Hübinette som Walther von Stoltzing. — Bomber, granater och raketer. — John Forsell som Scarpia.

MANHATTANCOCKTAIL OCH MASKROSVIN

Bostonte är en god och sval sommardryck.

COCKTAILEN, VARS TILLAGNING VARJE kväll väcker stormande munterhet i Gröna Hissen på Vasateatern, är i sanning en dryck, karaktäristisk för Amerika, brådskans land. En amerikanare känner sig down, trött, varm eller kall. Han går in på en bar eller fram till det rullande cocktailbordet, blandar och skakar mixturen några minuter, stjälp den i sig, iskall och stark som den är, fortsätter, uppkryad, där han slöt. Men svensken tömmer makligt i timal sin feta, söta punsch, som ger honom mage och pussiga kinder, såvida han inte sitter lika många timmar vid sin starka whiskygrogg, som gör honom kal i huvudet och trist till humöret. Amerikanarens ungdomligare och spänstigare yttre beror dock inte precis på hans cocktails, som få importeras med försiktighet. Man får komma ihåg att cocktailen skall vara en *liten* dryck. Ej för många bisseringar! I alla händelser kan det vara en omväxling för en svensk värd eller värdinna att någon gång sätta fram för sina gäster en amerikansk *appetizer*. För att cocktailen skall bli riktigt iskall och monstergill, fordras en cocktailshaker, som finnes att få på N. K. Har man ej en sådan, får man nöja sig med att när drycken är väl skakad, sätta den på is en liten stund, innan den serveras. De recept som här återges, ha lämnats Iduns medarbetare av en amerikansk dam, och de äro noga avprovade och fullt pålitliga.

Manhattan-cocktail.

En del holländsk gin (fås på motbok), och en del italiensk eller fransk vermouth blandas med ett par droppar Angostura eller ett par droppar saft, vriden ur ett apelsinskal. Skakas några minuter med en bit is i en shaker och serveras genast i små vinglas.

Whisky-cocktail.

Två delar whisky blandas med två delar holländsk gin och tre delar vermouth, litet saft av en apelsin

Husets unga dotter skakar en oskyldig "cocktail" av saft och is.

tillsättes, om man så vill. Drycken omskakas väl och serveras ögonblickligen.

Rum-daisy.

Tre delar holländsk gin skakas väl tillsammans med en del rom och en del whisky och serveras strax.

En förträfflig sommardryck, mycket påminnande om vanligt lemonsquash, fast med alkohol, är

Gin-fizz.

I ett stort groggglas håller man litet saft av citron och ett vinglas gin, fyller glaset med vichyvatten, lägger i mycket is och överst ett par tunna citronskivor.

En cocktail, som står på gränsen till likör, är

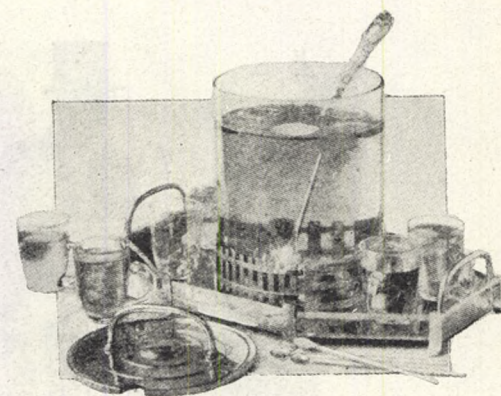
Alexander-cocktail.

En del holländsk gin blandas med en del ljus cacao-likör och en del tjock gräddé, omskakas kraftigt i en shaker med en stor isbit, som dock ej får hinna smälta, och serveras strax.

Ett utsökt alkoholfritt vin kan lagas av maskrosor. Denna dryck är, förklarade min sagesman entusiastiskt, alldeles delikat och mycket använd i Amerika. Hon tillråder de svenska husmödrarna att nu, medan maskrosorna strö sitt guld över ångar och gärdnen, passa på och pröva detta hemgjorda vin, som hon själv lagar varje år. Här följer beskrivningen:

Maskrosvin.

6 liter maskrosblommor.

Pröva för omväxlings skull denna ananasbål!

8 liter vatten.

6 apelsiner.

7 kilo strösocker.

Blommorna sköljas väl, så att intet damm och inga insekter bli kvarsittande, det kokande vattnet slås över dem, och det hela får stå i 24 timmar. Sedan silas blommorna bort, apelsiner och citroner skäras i skivor och läggs i lagen och sockret strös över. Massan får sedan stå i tre veckor i en aluminiumkittel eller dylikt kärl, men den skall omröras en gång dagligen, så att sockret flyter upp. Efter tre veckor silas vätskan genom filteringspapper tre gånger och slås på buteljer. Dessa få sedan stå med korkarna löst isatta — vinet jäser aldrig över — till oktober månad. Därpå tryckas korkarna fastare till och vinet får stå orört till jultiden, då det är lagom lagrat för att bli ett förträffligt bordsvin, i smaken påminnande om vitt vin. Tillsatt med något gin blir även maskrosvin en god cocktail.

Slutligen komma här ett par oskyldiga sommar-drycker, som passa för ungdom och dem, som aldrig smaka alkohol.

Fruktbål.

Koka två kaffekoppar vatten tillsammans med halvannan kopp socker i femton minuter, tillsatt sedan saften av fem citroner, två burkar riven ananas och saften av två apelsiner. Låt drycken kallna och tillsatt därpå fem koppar isvatten. Häll drycken i en stor glasbål och garnera den ovanpå med tunna citronskivor och syltade röda körsbär.

Bostonte.

Blanda åtta kaffekoppar starkt, nykockt te, saften av två citroner och två apelsiner, en tesked rivet apelsinskal och en kaffekopp socker. Drycken sättes på is, innan den serveras.

BABA.

"UTAN HJÄRTA. OM JAG MÅR illa, vad frågar han efter det? Han gör narr av mina andaktsövningar. Vet du, vad han kallar mig, när han talar om mig? 'Min dotter, den intressanta *poseusen*'. Efter det kan du bedöma honom."

Caterina svarade icke.

"Men denne Galimberty blir tråkig till sist. Om han inte vore så olycklig, skulle jag lämna honom åt hans öde."

"Men vet du, Lucia... att en ung flicka tar emot en ungherre på tu man hand, det är inte bra... det är farligt."

"Nè fiamma d'esto incendio non m'assale." (Ingen låga från denna brand kan tända mig.)

De hade kommit till Café d'Europe, där det kom några förfärliga vindstötter. För att skydda sig mot dem, vände Caterina sig om och varseblev nu vagnen med Galimberty. Han hade, för att ej bli sedd, slagit upp huven och följde dem steg för steg.

"Herre Gud, där är Galimberty, bakom oss. Tänk, om folk lägger märke till det? Vad ska vi göra?"

"Ingenting, kära du. Jag kan inte förbj-

IDUNS FÖLJETONG.

Lucia.

Av MATILDE SERAO.

Översättning av Ernst Lundquist.

(Forts. fr. n:r 20.)

da honom det. Det är magnetismen, förstår du."

"Nu försummar han sin lektion för att följa efter oss."

"Försök inte att kämpa mot ödet, Caterina."

Caterina teg; hon hade ingenting att svara.

Då de kommo till Sannazaro-teatern, var klockan tre. Men luckorna voro försatta där inne, man hade åstadkommit ett konstlat mörker och tänt gasen, som på en vanlig aftonrepresentation. Nästan alla logerna voro fulla, och ett dämpat sorl höjde sig mot det förgyllda taket. Då och då hördes ett skratt, som man förgäves sökte hejda. Folk kom in på parkett i grupper på tre, fyra personer, med ögonen bländade av den konstgjorda be-

lysningen; gasen föreföll blek, när man kom in från solskenet där ute på gatan. Alla damerna voro i förmiddagsdräkt, mörka klänningar och stora plymagerade hattar; några hade päls. I en av logerna hörde man koppar klinga: två damer, hertiginnan di Castrogiovanni och grevinnan Filomarino, hruko té för att värma sig. Fröken Vanderhoot höll hela tiden upp muffen mot sin lilla uppnäsa och andades hårt, för att bli varm. Herrarna i sina eleganta uppknäppta pälsar med en gardenia i knapphållet, ljus förmiddagshalsduk och mörka handskar, gingo omkring nere på parkett och började göra visiter i logerna. Alldeles som vid en vanlig teaterföreställning.

"Vad försiggår här?" frågade Lucia och tog plats i logen numro 1 på första raden.

"Du får väl se."

"Men varför är det lagt golv över orkestern, så att scenen går ihop med salongen?"

"Här är fäktföreställning i dag."

"Ah!" sade Lucia tämligen likgiltigt.

"Andrea skall fäkta tre gånger", sade Caterina.

(Forts. sid. 527.)

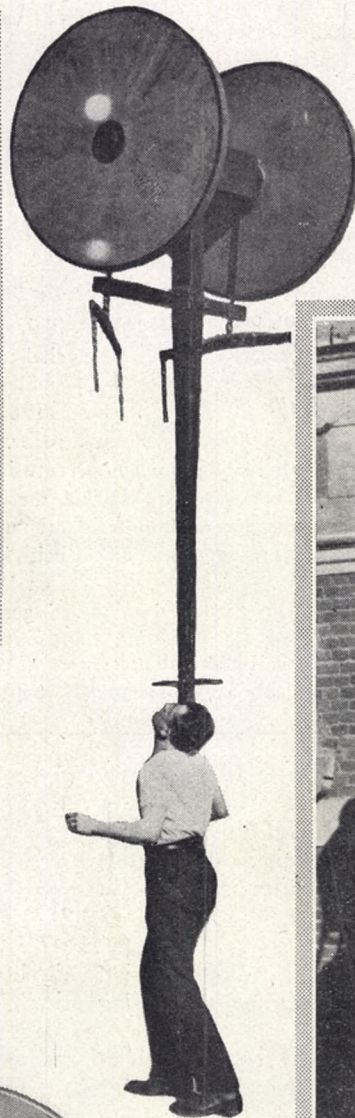
FURSTAR OCH GYCKLARE IN

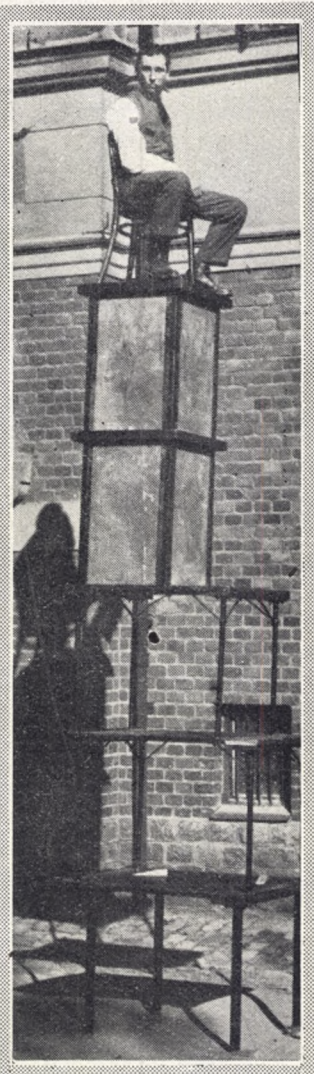
En cirkusprins i sitt rätta element: direktör Oscar Schumann rider skolritt.

En uppskattad gratisföreställning inför kameran på Djurgårdsslätt.

Detta är onekligen ett ovanligt huvudbry!

Det finns många sätt att åka cykel. De två Brownings föredra de fyra, som synas här ovan. På bilden till vänster snurrar cyklisten 2 varv på styrstäng.

OM MANÈGENS BROKIGA RIKE

En dotter av
Körsbärs-
blommans
land i Ulli-
ma Thule.

Fröken Dora Schumann är en cirkusprinsessa, och detta är hennes hovdräkt.

Adolf Olschansky, den världsberömda, säger just nu en rolighet.

Turken, som försvinner ur det låsta kassaskåpet ser ut som en jovialisk tysk.

Vill Ni tro, att det är den 62-årige Olschansky eget hår, som han var kväll »rakar» à la clown!

Den yngre generationen bland manègens folk tränas för framtida ära.

En typisk cirkusaffisch, som åtminstone ej saknar fantasi.

— ALLEZ!

Den skrällande musiken på estraden har tystnat, Pelle Jöns upphör att slå volter på barriären, det blir andlöst stilla. Dödssprånget — kvällens clou! En vit trikåklädd kropp, som nästan ser naken ut i auerlampornas vita sken, virvlar genom luften. Framåtlutade, med återhållen andedräkt, följa åskådarna den vita kurvan under taket, en dam svimmar i en loge. Så sätter musiken i, Souzamarischen smattrar triumferande, det gick lyckligt. Men en dag läsar man en liten notis i tidningen, att den världsberömda cirkusartisten dött, då han förte gången utförde sitt halsbrytande tröck.

Cirkusen med allt vad som ligger i detta begrepp, de nervkittlande sensationerna, sågsåpanslukten blandad med lukt av stall, den gälla musiken och clownernas högröstade roligheter — allt detta utövar en stor tjusning på barnen, och det är många, som i det fallet bli barn livet igenom. Men även den trognaste habitué, som kväll efter kväll sitter invid manègen, vet egentligen rätt litet om denna underliga trasgranna värld, de bizarra typer, de egendomliga dramer, som ofta utspelas — bakom kulisserna....

Den figur i denna brokiga värld, som är medel-sammast: gentemot publiken men som kanske ändå

Watzins & Watzins

Svavelhårvatten & Svavelpomada

förlänar en yppig hårväxt samt äro de effektivaste medel mot mjäll, hudutslag och vissa ekzem.

Uppfinnaren av Watzins Svavelhårvatten och Watzins Svavelpomada med sin familj, varav sanningen om dessa preparaters goda verkningar bevisas.

Att här av mig fotograferade personer tillhöra förenämnda familj samt att deras hår är äkta och naturligt intygas. Stockholm den 6 Dec. 1920.

Stabe Malmberg
Fotograf, Barnhusgatan 6

Tillverkare:

HENRIK GAHNS AKTIEBOLAG, UPSALA.
Kungl. Hovleverantör.

Gyllenhammars

Underbara
HAVRE-MUST
Minskar levnadskostnaderna.
För äldre, vuxna och barn.

Barnens älsklingsrätt eller en delikat rätt

är makaronipudding med rester av stekt eller kokt kött, vilken beredes sålunda:

250 gr. svenska makaroner förvällas i saltat vatten och färdigkokas i 2½ dcl. mjölk, lägges därefter i en eldfast, smord brödbeströdd form varvtals med 350 gr. köttärningar, så att undre- och översta lagret utgöres av makaroni. Köttvarven beströs med finhackad lök och persilja samt begjutes med köttspad. Överst smör, stötta skorpor och riven ost. Gräddas i ugn c:a ½ tim. Serveras med redd sås.

VOLTA

Våra
ELEKTRISKA KOKLÄDOR

äro försedda med ett litet elektriskt värmeelement om 65 watt och kunna således utan vidare inkopplas på den vanliga belysningsströmmen. Om så önskas levereras till varje 3 st. speciellt till koklådor passande kokkärl av aluminium. Själv lädorna äro utförda av invändigt förtennad, utvändigt lackerad plåt och synnerligen väl värmeisolerade.

STÖRSTA BESPARING VID ALL MATLAGNING.

ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET VOLTA
STOCKHOLM

har den tätaste slöjan av mystik omkring sig, är clownen. Otaliga dikter i ord och toner ha skrivits om det skärande i hans tragik: "Skratta Pajazzo åt din krossade lycka..." Clownen har dock liksom sin medeltida förebild, narren, ett privilegium även i vår tid: han får säga sanningen, nota bene på ett kvickt sätt. I bolsjevikernas Ryssland finns i denna stund endast en man, som vågar öppet trotsa diktatorerna Lenin och Trotski, och det är en clown i Moskva. Under publikens jubel gycklar han värdigt med de allsmäktiga härskarna, men på ett putslustigt, skenbart oskyldigt sätt. Man kan ju inte fusiljera en pajazzo, därför ha de höga herrarna nöjt sig med att låta honom få kortare semester i fängelse. Men folket, som åtminstone vill ha skädespel, när det inte får bröd, kräver sin pajazzo och får honom åter. Ett av hans sista trick var detta: han kommer in i manegen med ett målat porträtt av Lenin under ena armen och Trotskis under den andra. På frågan vad han skall göra med gubbarna, svarar han med en komisk grimas: "Jag skall hänga den ene och skjuta den andre." Och detta i Ryssland 1921!

Adolf Olschansky, vars karaktäristiska bild här återfinnes, har ju ej behövt utöva sitt yrke, nej, sin konst, under så hård press — hans vagga stod i det trevna Århus — men säkert har han under sin 59-åriga karriär gett publiken en hel del sanningens salta mandlar att bita i. Han var tre år, då han gjorde sin första volt in i manegen, sedan dess har hans namn blivit världsberömt och stått på affischer både i Gamla och Nya världen. Tidningarna ha då och då förklarat honom död, men han har alltid kommit dem på skam och dementien var ibland Olschanskys "nacksprång", hans ryktbara specialitet. Nu är han vid 62 år en pigg gammal man med spänstiga muskler och en ymnig egen peruk, som räcker till att tupera och "raka" à la clown. Olschansky tänker efter sitt kringflackande liv återvända till Århus, betala hyra i fem år och sluta sina dagar som en stillsam dansk borgare.

Alla bilderna på omstående sida äro från cirkus Schumann. Ett namn som har god klang bland managens folk. Schumann är en av de få cirkusdynastier, som nu finnas kvar — kronorna ramla för cirkuskungar såväl som för de riktiga, om också ej så snabbt — och ätten räknar anor från 1825. Det året föddes i Göthes stad, Weimar, en sadelmakarsön, som hette Gotthold Schumann. Femtio år senare stod denne Gotthold i spetsen för en av Europas största cirkusar, där sönerna Max, Ernst, Albert och Adolf voro dressörer och skolryttare, medan sonen Jacques dirigerade cirkuskapellet och den vackra dottern Adèle red skolridit. Det var Albert som grundade cirkus Schuman i Berlin, vars byggnad för ett par år sedan såldes till Reinhardt. Albert lever nu som privatman i Berlin, medan brodern Max med sina tre söner Willy, Ernst och Oscar fortsätter släktens traditioner.

På senare år har ju cirkus fått en konkurrent i filmen, som bl. a. ganska illusoriskt återger bilden av de fria artisternas nervspännande vägstycken. Men cirkusen kommer nog ändå att bestå i kampen för tillvaron. Det skall nog alltid finnas ambitiösa våghalsar, som vilja flytta gränsen mellan möjligt och omöjligt och se döden i vitögat, det skall alltid finnas av faran tjusade åskådare, som med pirrande nerver lyssna till det triumferande, käcka, ibland dödshälsande utropet:

— Allez!

BABA.

EN VACKER PUBLIKATION, SOM SKALL säljas till förmån för Röda Korset är Nordisk Världsatlas, utgiven av överste S. Zetterstrand och professor Karl D. P. Rosen. Atlasen, av vilken 2 blad utkommit, skall innehålla hela världen i 36 kartblad och betinga ett pris av 45 kr. för stora upplagan och 72 kronor för lyxupplagan. Subskription på kartverket kan ske i alla boklädor eller direkt från Nordisk Världsatlas, Svenska Röda Korset, Artillerigatan 6, Stockholm. Man beräknar att 4 blad skola utkomma i kvartalet och bladen betalas endast i den mån de utkomma. Flera av våra främsta fackmän på geografiens område redigera arbetet, och en expert såsom Sven Hedin uttalar sig om atlasen på följande sätt: "De båda blad av Världsatlas jag hittills haft tillfälle känna, ha väckt min förtjusning... De äro konstnärligt, smakfullt och elegant utförda.

NY

UPPLAGA

LOTTE DAHLGREN och
JULIA SVEDELIUS

MARGARETA

SVERIGES KRONPRINCESSA

En minnesskrift
under mångas medverkan.

En ädel helhetsbild. En vacker volym. Idun.

Förnäm och gedigen.

Dagens Tidning.

Kronprinsessans bild står åter levande för oss.

Svenska Dagbladet.

Det finns sidor i denna bok som formligen stråla av sol och livsglädje.

Dagens Nyheter.

En vacker gård åt en ädel kvinnas liv och gärning.

Nya Dagl. Alleh.

Skildringarna äro bedärande. Aftonbladet.

Den typografiska utstryseln värdig. Ett verkligt praktverk. Gävleposten.

2:a uppl. Pris 15 kr.

J. A. LINDBLADS FÖRLAG UPPSALA

GUMMANS Tvättpulver

-de ä' ändå de bästa.

PETRIS
Ångpreparerade
havregryn och havremjöl
Naturläkekostens yppersta hjälpmedel.
Läckra och hälsosamma.

/sen

Kungsörs

TVÄTTBRÄDEN

och alla slags hushållskärl av koppar, bleck, aluminium.

Prydliga, praktiska, prisbilliga.

Finns i alla järn- och bosättningsaffärer.

A.-B. Kungsörs Bleckkärilsfabrik, Kungsör.

Drottninggatan 20. Stockholm.

STEINWAY & SONS

STORT LAGER I ENSAMAGENTUREN:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN 59

SILKES- JUMPERS

i stort urval fr. kr 22:—

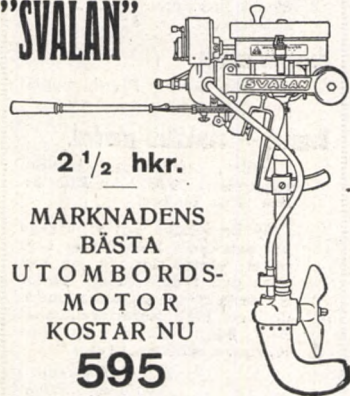
HELVECKAD PROMENAD- KJOL

av 1:ma marinblå helylle-
cheviot kr. 32:—
1:ma Gabardine kr. 45:—

PAUL U. BERGSTRÖMS A.-B.

Damkonfektion 1 tr.
74 DROTNINGGATAN 74

"SVALAN"

2 1/2 hkr.

MARKNADENS
BÄSTA
UTOMBORDS-
MOTOR
KOSTAR NU
595
KRONOR.

NYA
LUTH & ROSÉNS EL. A.-B.
Utombordsmotoravd.
STOCKHOLM 4.

AMATÖRKAMEROR

Fredsutförande. Olika världs-
fabrikat
MATERIAL OCH TILLBEHÖR
för fack- & amatörfotografer.
AKTIEBOLAGET ARTO,
Malmö.
SÖDRA FÖRSTADSGATAN 2.
Rikst. 52 76 och 56 22.
Illustrerad katalog kostnadsfritt.

Troll Tvål

(Tomtens)

PARAMINT
PASTILLER
FÖRORDAS AV LÄKARE.
Vid sjukdomar i munhåla och svalg.
Effektivt skydd mot smitta vid
epidemier.
SÄLJAS ÖVERALLT
A.B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

SOMMARKLÄDER.

(Forts. fr. sid. 521.)

knållånga och vida som de soldatkappor den ita-
lienska officeren ännu i dag slänger över vänstra
axeln med det antika togakastet, caper, långa som
drottningmantlar och till på köpet ofta med en
smula hermelin på, orientaliska burnuser med kapu-
schong o. s. v. i oändlighet.

Småbarn ta sig ju alltid bäst ut i kläder, som är
av enkelt material och endast litet arbetade. Frotté
är ett utmärkt barntyg. Garnerat med rengor i av-
stickande färg eller broderad med raka styng eller
korsstyg gör materialet utmärkt effekt. En rak-
skuren skjorta i t. ex. brungul frotté, lätt upp-
spräckt i halsen, så att lillan kan komma i den och
med en snodd om livet och ett ytterst lätt broderi
vid hals och armar, är bland de mest intagande
barnkläder man kan få se. Som huvudbonad endast
en stor "fluga". Hatten lägges undan för resor
o. d. Det är både nyttigt och trevligt för små-
barn att gå barhuvade den sköna sommartiden.

MIDINETTE.

IDUNS FÖLJETONG.

(Forts. fr. sid. 523.)

"Verkligen?" svarade den andre i samma
ton som förut.

Prisdomaren tog plats längst bort i fon-
den vid ett litet bord, på vilket floretter, kas-
kar och plastroner lågo. Genast intogo alla
sina platser på parkett. Det blev alldeles
tyst. Teatern var fullpackad.

Greve Alberti var prisdomare. Det var en
lång, kraftfullt byggd man med tjocka, grå-
sprängda polissonger och gravitetisk min.
Han var alldeles svartklädd med hopknäppt
rock. Han stödde sig på en florett.

"Se på honom, en sådan typ!" sade Lucia.
"En vacker, allvarlig gestalt."

Det första paret framträdde på scenen.
Det var baron Mattei och fäktmästaren Gio-
vanelli. Baron Mattei var reslig, grovlem-
mad, med kort spetsigt skägg och håret klippt
tätt intill huvudskålen; han bar en åtsittande
dräkt av brunt kläde med svart bälte. Han
erövrade genast damernas sympati. Det blev
rörelse uppe i logerna.

"Han är lik en hugenott", viskade Lucia,
som började bli intresserad.

De kämpande hälsade damerna, publiken
och varandra. Sedan började fäktningen, liv-
ligt och raskt. Giovanelli var liten, fetlagd,
men mycket vig, baron Mattei var smärt, lugn
och beundransvärt säker i sina rörelser. De
växlade icke ett ord. Efter utfallet intog ba-
ronen en plastisk ställning, som framkallade
ett bifallssorl i salongen. Han blev träffad
två gånger; själv träffade han fyra gånger.
Sedan tryckte de varandras hand och lade
ifrån sig floretterna. Skallande applåder
ljödo.

Under pausen började sorlet åter. Giova-
nelli var skicklig, men Mattei var den mest
framstående diletanten i hela Napoli. Ra-
daellis eller Eurichettis skola? Nej, en all-
deles särskild skola. Giovanelli hade vador av
järn, men Mattei en handled av stål.

"Roar det dig?" frågade Caterina Lucia
halvhögt.

"Ofantligt", svarade hon ivrigt.

"Giovanna Cascacalenda är här."

"Var då?"

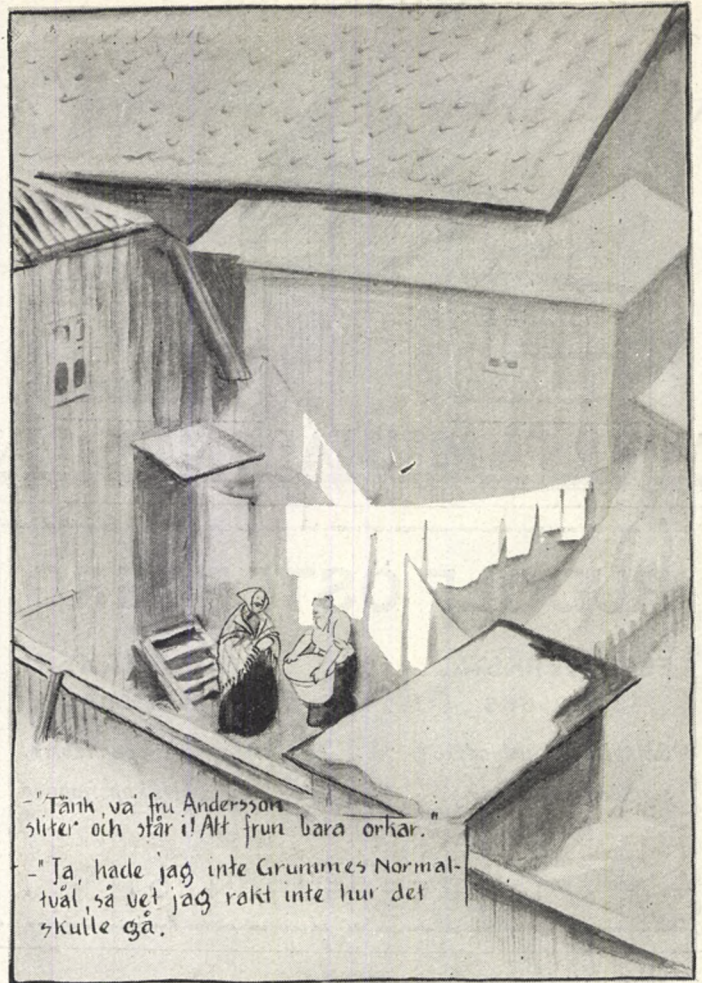
"Andra raden, logen numro tre."

"Ah! Ja, se där. Bakom henne sitter *com-
mentatore* Gabrielli. Stackars Giovanna!"

"Förlovningen är eklaterad. Men hon ser
inte olycklig ut."

"Hon behärskar sig."

Nästa par, diletanten Lieti och fäktmästa-
ren Galeota, framträdde och intogo sin ställ-
ning. Andrea hade svart klädeskostym, gult
skinnbälte, gula stövlar och getskinns-hand-
skar. Hela hans atletiska figur kom ypperligt
till sin rätt med all sin kraft i formerna och
sin harmoni i linierna. Han smålog ett ögon-

"Tänk va fru Andersson
sleter och står i! Allt frun bara orkar."

"Ja, hade jag inte Grunnes Normal-
tvål, så vet jag rakt inte hur det
skulle gå."

PELLERINS Växtmargarin "Extra Växt" Gräddmargarin "Högsta märket"

hävda alltjämt sitt anseende som mark-
nadens förnämsta margarinfabrikat.

Kgl. Hovleverantör.

Nytt hår

erhåller Ni genom min vetenskapliga
behandling av huvudsvålen. Endast
till mig bör Ni vända Eder, om Ni be-
höver rationell hårbehandling! Satsen
"Vineta": för hårväxt och hårfram-
kallning anbefalles. Kr. 10:— franco
postförskott. (Intyg bindisposition).
Hårspecialisten Märten Edman, Risås-
gatan 25, Göteborg.

Drottningens Ö

är Cecilia Båth-Holmbergs sista
arbete. Handlar om Öland och
Drottningen. Rikt illustrerat prakt-
verk. Kr. 24 50.

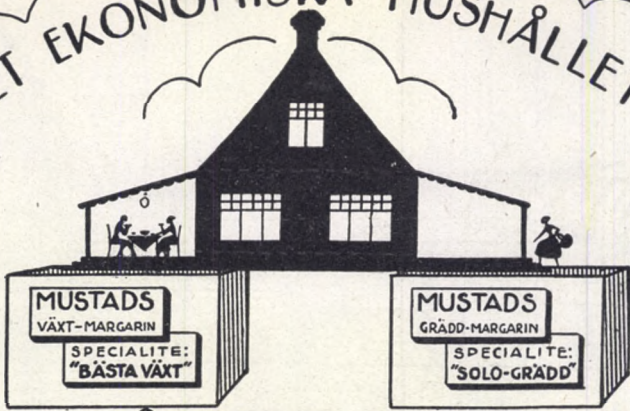
Lindblads Förlag, Uppsala.

Om "THULES" SAGOPRISTÄVLAN erinras

Förslagen skola vara insända före 10 juni till Håleks Annonsbyrå,
Stockholm, märkta "Thule Choklad". Se för övrigt nr 16 av
Idun för 17 april.

DET EKONOMISKA HUSHÅLLET

VILAR PÅ MUSTADS MARGARIN

RUDOLF ÖSTERBERG

FLAGGVERKSTAD

RIKS 566

SEGELMAKERI

ALLM. 2005

Svenska och utländska
signaler, igenkännings-

flaggor fr. egen fabrik,
och sällskapsflaggor

K. Hovlev.

10 SKEPPSBRON 10

Vid Blodbrist och
allmän Svaghet är

IDOZAN

Mest effektiva järnmedicin.
5 gånger kraftigare
än andra liknande preparat
Överraskande resultat.
Förordas av många läkare.
Fås på alla apotek.
A.-B. FERROSAN, Malmö.

ÖREBRO KEM. TEKN. FABRIK.

blick upp mot logen. Caterina hade dragit sig tillbaka litet och såg upprörd ut,

"Din man är vacker i dag", sade Lucia. "Han ser ut som en gladiator."

Caterina tackade henne med en nick.

Galeota, spenslig, mager, mörklagd, gjorde långsamt ett utfall. Andrea försvarade sig flegmatiskt. De sågo varandra in i ögonen, orörliga, mätte varandra med blicken, då och då en försiktig stöt, försiktigt parerad. Salongen satt i stark spänning.

"Nå —?" sade Lucia helt sakta, darrande av nervositet, och kramade sin battistnäsduk mellan fingrarna.

Nu gjorde de en ny attack, lugn, behärskad, efter alla konstens regler. De liknade två schackspelare. De slutade med två tre stötar och motstötar, noga studerade, riktiga mästerstötar. De bägge stridande tryckte varandras hand och smålog mot varandra. De voro jämgoda. Salongen applåderade. Bifallet gällde den ypperliga skolan.

(Forts.)

HÄXAN OCH TROLLKATTEN.

(Forts. fr. sid. 519.)

gjorde så som de rådde och fyllde baljan med vatten. Så gingo de tillbaka till stugan och fingo se, att i fönstret låg en kam och en handduk, och bredvid stod en svart katt och lyfte tassan som för att hälsa.

Glada sprungo barnen fram, gävo katten hönsvingen, ströko honom utefter pälsen och frågade hur de skulle undgå häxan och komma hem.

Katten svarade:

Människorna tycka om sagor, men vi kattor älska vänlighet. För er vänlighet, barn, vill jag ge er detta råd. Rym så fort som möjligt från häxan, ty hon blir värre för var timme. Här ger jag er i present en kam och en handduk. Det är långt hem, och få ni höra häxan förfölja er, så kasta handduken och det skall flyta en bred flod bakom er. Medan häxan söker ett ställe att vada över, skola ni skynda vidare utan att stanna. När hon åter är i fatt er, kasta då kammen, så växer det upp en stor skog, där skall hon råka vilse och icke hinna upp er.

Knappt hade katten sagt detta, och knappt hade Masja och Vanja gömt undan handduken och kammen, förrän häxan kom tillbaka ridande på en flädersmus. Hon gick in i huset och fann linet spunnet och vattnet hållt i baljan. Då blev häxan ursinnig. Tänderna gnisslade, ögonen stodo på skaft, och hon sköt ut munnen som en trumpet och skrek:

"Det är bra, men i morgon skall jag ge er ett arbete, som är värre. Kan ni icke utföra det, så kommer ni på brödspaden och in i ugnen."

Barnen stodo halvdöda av skräck. Så lade sig häxan tvärs över stugan med hälarna på ugnen. Då gingo de och lade sig i ett skjul bland uggorna och flädermössen. Och när solen började stiga upp, skyndade de springande hemåt.

Hundarna ville kasta sig över dem, men de stoppade resten av ostkakan i munnen på dem. Och för att ej väcka häxan hade de smort porten med smöret som mormodern givit dem och så sprungo de. Under tiden vaknade häxan och när hon såg att barnen voro borta, stampade hon med fötterna och gnisslade med tänderna. Hon grälade på katten därför att han försovit sig och ej sett efter barnen, hon bannade hundarna som ej skällt, porten som ej gnisslat, och alla svarade att de fått hönsvinge, ostkaka och smör av Masja och Vanja, men av häxan fingo de aldrig något gott.

När häxan fick detta svar, blev hon ännu ondare, samlade ihop sina ugglor, korpar och flädermöss, sadlade sin kopparmortel, tog en mortelstöt i högra handen för att bana väg med och i den vänstra handen en kvast för att sopa ihop spåren och satte sig i väg.

Snart hörde barnen hur det tjöt och vislade som ett oväder bakom dem. Det kom allt närmare. Då kastade de handduken, och det uppstod en bred flod bakom dem. Häxan susade fram, gnisslade med tänderna, grävde med naglarna i jorden, men hon var rädd att gå i vattnet och drunkna, och därför

A-B FÖRENADE
PIANO & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG.

Flyglar, Pianon, Orglar från landets förnämsta fabriker. Försäljningsmagasin: Stockholm: Drottningg. 23, Göteborg: Arkaden, Malmö: Österg. 28, Norrköping: Drottningg. 16, Gävle: N:a Kungsg. 25.

TILL MORS DAG

En bok för mor.

Några ord till Sveriges unga mödrar. Av En moder. Med förord av biskop E. Lönnegren. Pris hft kr. 1:—, inb. kr. 1: 50.

Sociala kvinnokongressens föredrag:

- I. Kvinnan och samhället. Andra upplagan. Pris kr. 2.25.
- II. Kvinnan och hemmet. Andra upplagan. Pris kr. 1:90.
- III. Kvinnan och kyrkan. Andra upplagan. Pris kr. 1:90.

Hemmets härlighet.

Av Sigurd Westman. Pris 50 öre.

Söndagsstunder bland barn.

Berättelser. Av Elin Silén. Första samlingen. Andra upplagan. Pris hft kr. 2: 50, kart. kr. 3:—, Andra samlingen. Andra upplagan. Pris hft. kr. 2: 50, kart. kr. 3:—.

Hemmets ämbete.

Av Elin Silén. Fjärde upplagan. Pris kr. 1:25.

Hemmet — samhällets grundval.

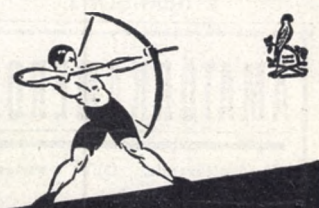
Föredrag vid sociala kvinnokongressen 1920. Av Elin Silén. Pris 60 öre.

"Mycket skulle jag vilja säga om hemmet. Men det är sagt på ett bättre sätt, än jag kan göra det, i de verkliga pärlor till småskrifter på detta område, som bära författarenamnet Elin Silén och på det allra varmaste rekommenderas."

D:r G. Ekström i Nya Dagl. Alleh.

I ALLA BOKLADOR.

DIAKONISTYRELSENS BOKFÖRLAG.

EUCALYPTUS
OLJA

botar reumatism, ger smidighet åt muskler och lemmar.

WEYDES TEKN. FABRIKS A.-B., NORRKÖPING

Äkta endast med märket papegojant

DET NUMERA
FÖRNÄMSTA
HVITEMJÖLLET
ÄR

A.-B. HARTEN PERSSON'S HVALVDIVIN
CHRISTIANSTAD
GÖTEBORG
KRISTALL-PATENT

OMEGA

Världsmärket bland fickur.
6,000,000 Omega-ur i bruk.

NISSENS
äkta
Bröst-karameller
mot
hosta o. heshet

Gammal och ny tvättmetod.

Huvudsakligaste arbetet med avlägsnandet av smutsen ur kläderna har hittills till största delen försiggått i tvättbaljan, där man genom att stryka såpa och tvål på plagget och genom borstning och skrubbing har sökt få ur smutsen. Detta har blivit en mekanisk rengöring, som aldrig blir fullständig, varför kläderna därefter måste kokas eller bykas för att bli klara. Genom detta förfaringsätt kräves allt för mycket arbete och tid, skadlig skrubbing och onödigt mycket såpa och tvål, som icke till fullt utnyttjas. Dels lägger sig såpan nämligen i veck i plaggen och dels löses denna jämte tvålen så fort i vattnet, att den ej kommer till någon nytta. Ty den lilla tid, tvättmedlet får på sig att verka smutslösande, blir för kort och användes härigenom naturligtvis mera därav, än vad som är nödvändigt vid andra förfaringsätt. Kläderna bliva ej heller klara på detta sätt, utan bläck och gråa, varför kokning måste ske med klor eller lut, vilket åter har skadlig inverkan på kläderna. Ny väv brukar även läggas i solen till blekning för att få den vit.

Detta sätt är numera onödigt, för arbetsamt, för dyrbart och för skadligt för kläderna. "Reflex" tvättmetod visar en ny väg. "Reflex" tvättar, rengör effektivt, borttager fläckar och bleker utan tillsats av frätande ämnen, med ringa arbete, enkelt, praktiskt och sparsamt. Ingen borstning, skrubbing eller nötning av kläderna. Endast blötläggning efterföljd av uppvärmning, sköljning, och allt är klart. Kläder, som ej äro här smutsade och ej hava ingrodd smuts och svett, kunna utan föregående blötläggning läggas direkt i kokpannan, och på en halvtimme erhålles en bländande vit tvätt.

Ingen husmoder kommer att ångra, att hon prövat "Reflex", vilken helt säkert kommer att bliva hennes bästa vän, emedan "Reflex" blöter smutsen ur kläderna.

"Reflex" försäljes i alla välsorterade Färg-, Kemikalie- och Viktualieaffärer samt i A.-B. Tvålhusets butiker i Stockholm och landsorten. Pris per paket 50 öre. Fullständig broschyr, avhandlande "Reflex"-metoden, sändes gratis och franco från tillverkaren A.-B. Södergren, Såp- och Tvålfabrik, Stockholm.

började hon söka efter ett övergångsställe. Och under tiden hunno Masja och Vanja komma ur sikte för henne.

Efter några timmar hörde de henne åter bakom sig. Hon kom rusande efter dem som en grå varg under ilsket skall. Då kommo de ihåg kammern, som katten givit dem. De kastade den bakom sig, och — o, under! — plötsligt stod en mörk skog som en tät vägg bakom dem. De hörde hur häxan dunkade i träden med mortelstöten och bet i grenarna, men hon kunde icke tränga sig fram.

Och barnen skyndade hem till fadern och berättade för honom om vad de genomgått. Då jagade han bort den elaka styvmodern, och sedan levde de andra tre glada och lyckliga i alla sina dagar.

BARNENS GÄTTÄVLAN.

FRÅN LÄRAREHÄLL HAR MAN PAPEKAT för redaktionen, att den gåta, som Ingrid Heintz insänt till Barnens gättävlan och som i n:r 20 av tidningen belönades med ett första pris, översatts ur en tysk lärobok — en sak, som redaktionen av Idun varken kunnat förutsätta eller kontrollera. Meningen med pristävlan var, som uttryckligen står angivet i tävlingsreglerna i n:r 10, att barnen skulle hitta på — obs. ej blott hitta gåtorna. Vi få hoppas, att lilla Inga missförstått saken och handlat i god tro. Då emellertid rätt skall vara rätt, även i småsaker, ha vi ansett riktigast att ej tilldela henne det första priset, då det vunnits under oriktiga förutsättningar. I stället ha vi givit första priset åt lilla Ruth i Kuddby, som insänt gåtan: Vad är det man bör göra och skall göra, men om man inte gör det, så gör det sig självt? Lösning: Torka sig. Pristagarinnan torde uppgä fullständig adress, så erhåller hon sin femma.

Porträtt till dagskrönikan.

Fredrika Hernlund.

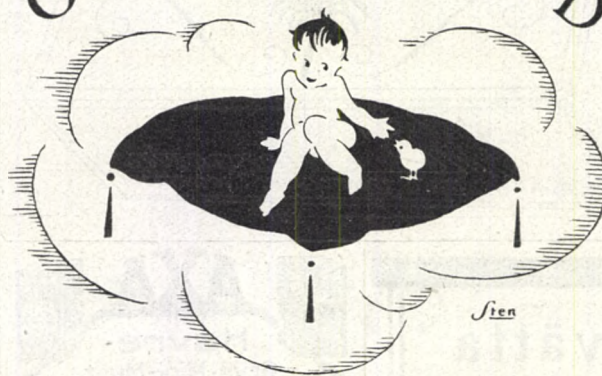
70 ÅR FYLLDE NYLIGEN fru Fredrika Hernlund, känd i vida kretsar både i Stockholm och ute i landet från den tid, då hennes utmärkta pensionat, Nybrogatan 30, ännu fanns till.

Fru Hernlund bosatte sig i Stockholm som inackorderingsmamma redan 1899, då hon började att taga emot en åtta till tio ungdomar, som hon kände till, i sitt hem. På den tiden kostade en inackordering hos fru Hernlund likaväl som på de flesta andra ställen 75 kronor i månaden för delat rum och 100 kronor för eget. Det kom emellertid allt flere som ville bo hos fru Hernlund och så småningom växte pensionatet till att omfatta 28 rum, och de dagliga måltidsgästerna kunde tidtals uppgå till över 70 stycken.

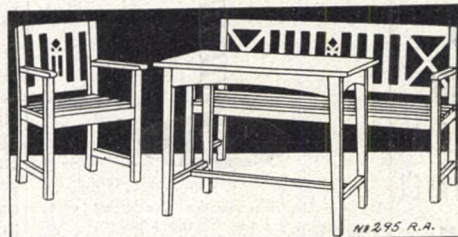
Men fru Hernlund lyckades ändå alltid bevara prägeln av hem hos sig. Alla som bodde hos henne eller åto där, kände sig höra ihop och än i dag, när "hernlundare" träffas, ha de liksom ett gemensamt band, som förenar dem.

Dyrtidens svårigheter kommo fru Hernlund att ledsna på sin verksamhet, så att 1917 lade hon till mångas sorg ned sitt pensionat, som då existerat i aderton år och räknade inackorderingar, som bott där i sexton. Att hon icke är glömd av dem, som hon omhuldat med sina moderliga omsorger och som alltjämt rymmas i hennes varma hjärta, visade sig på sjuttioårsdagen, då "hernlundare" i massor uppvaktade sin forna "mamma". Och om det icke vore för att fru Hernlund hyser den föreställningen, att när man fyllt sjuttio år, bör man dra sig tillbaka och för att hennes egna barn vilja behålla henne för sig själva, så är det nästan troligt, att hon skulle ha lust att börja om igen, så bra som hon trivdes med sin verksamhet. Det är nog många, som skulle önska, att hon gjorde så, ty det finns icke alltför många dugliga, praktiska husmodrar med hjärtat på rätta stället, som kunna tävla med fru Fredrika Hernlund i välförtjänt popularitet.

ÖMTÅLIG HUD

Genom sina för huden välgörande ingredienser, äggula och lanolin, är F. Pauli's *Ovicula* (ägg) Tvål en balsam för ömtålig hud hos ung och gammal.

Denna möbel N:r 295 lämplig för trädgård, sommarrum, verandor etc. är omsorgsfullt tillverkad. Stilfull, bekväm och billig. Soffan 150 cm. lång.

Största lager av: Trädgårds- & Sommarrummöbler. Skriv i dag till Rönneadalens Aktiebolag, Billinge. Tel. 38.

Nestlés Barnmjöl

säljes i alla välsorterade speceri- och kemikalieaffärer samt på apotek. Prover och bruksanvisning sändes på begäran gratis och franco från ensamförsäljarna

EINAR SOTHE & C:o
STOCKHOLM - Drottninggatan 55

Vikingkrämen ger högsta glans med minsta arbete. Den smetar och klibbar ej som andra putsmedel och efterlämnar ingen tjock, hårdnande, läderförstörande beläggning utan utbreder sig ytterst tunnt, varigenom lädrets struktur och smidighet bevaras. Vikingkrämens fullt vetenskapliga, för lädrets konservering och vård avpassade sammansättning förhöjer väsentligt skodonens hållbarhet.

Industri-Aktiebolaget VIKING, Örebro
Kungl. Hovleverantör

SKADEINSEKTERNA
i Edra trädgårdar bekämpas effektivt med hjälp av
COOK'S
Nikotinbesprutningsmedel

Sammansättning:
NIKOTIN
KVASSIA
SÅPA
SVAVEL
M. M.
Säljas av
Frö- & Kemika-
lieaffärer
landet runt.
**GENERALFÖR-
SÄLJARE:**

TÖRNBERG & C:o, Göteborg

SOMMARLOV
Illustrerad sommartidning för barn
har utkommit.
SJUTTONDE ARGÅNGEN.
Redigerad av S. St. Vacker omslagsteckning av Brita Ellström. Omfånget är såsom förut 16 sidor med många, vackra och roande, färglagda illustrationer.
SOMMARLOV innehåller:
ATT GÖRA GUDS GÄRNING av H. D., med illustration. — FRAMTIDSDRÖMMAR. Poem av W. Fk. — ELSALILL OCH HJALMAR. Berättelse av Runa med sex illustrationer av John Sjösvärd. — EN BARNSKARA PÅ VANDRING. Helsidesplansch med verser av Ester Edqvist. — MANKI. Berättelse från Indien av Gertrud Lindberg. — BARNEN PÅ VÄG TILL KYRKAN MID-SOMMARDAGEN. Helsidesplansch i färger av Elsa Hammar. M. m.
SOMMARLOV kostar 40 öre per ex., men lämnas för 30 öre till vardags- och söndagsskolor, då minst 20 ex. tagas på en gång.
EVANG. FOSTERLANDS-STIFTELSENS FÖRLAGS-EXP.
Stockholm 3.

VICTORIAS
LAVENDEL TVÅL
FÖRNÄMSTA I SVERIGE

LÄSARINNORNAS SPALT.

Här följa svar på frågor införda i n:r 18 och 20.

Svar till "Läsarinna".
Det bästa sätt, på vilket ni kan använda eder tre mån. långa ferie är — att vila. Ni känner er kanske ung och kraftig, men ni bör spara edra krafter för det arbete som är eder egentliga livsuppgift, och för kommande dagar. — Det var en gång en lärare, som av sitt skolråd begärde en tids semester för att sköta sin hälsa. Då skolrådet förvånat frågade, varför han behövde sköta sin hälsa, då han inte var sjuk, svarade han: "Vore jag sjuk, hade jag ju ingen hälsa att sköta, man skall naturligtvis sköta den, medan man har den." — Så borde vi resonnera lite var. Då man har ett yrke, av vilket man har nödig utkomst, är det mycket förkastligt, både att knoga med extra arbete, vilket somliga för sed hava, och att "använda" sina ferier. Den ekonomiska vinst man får, den går ut igen och tar mer med sig.
Z. Y.

Svar till Fru Dora.
Om er man ibland förefaller uttråkade, då kan detta bero på överanstängning eller motigheter av ett eller annat slag utom hemmet. Sådant inträffar ej sällan, fastän han inte alltid delgiver er det, för att inte onödigtvis oroa er. Vid sådana tillfällen bör ni för all del låta honom vara i fred och låtsa som om han ej funnes till, eller åtminstone inte fråga efter anledningen till det dåliga humöret. — Om er man är politiskt intresserad och vill följa med dagens händelser, så måste han naturligtvis läsa sina tidningar vid andra tillfällen på dagen än just vid frukosten, ty på den tiden hinner han väl inte mycket med. Då han läser sin tidning, så gör ni sammaledes. Det är både roligt och nyttigt att läsa bra tidningar. Där finner ni också åtskilligt, som ni sedan kan diskutera med er man om, och som kanske intresserar honom mera än detta, att ni "älskar honom i nöd och lust", ty det kanske han hört så många gånger, så han kan det på sina fem fingrar? — Ni förstår väl att det inte kan vila samma poesi över tillvaron allt framgent som under förlovningstiden, men visst kan väl intresset vara lika gediget, fastän det ej ständigt tar sig uttryck i ord och åthävor.
Ni tycks vara en idealisk humor, men ni skall inte bara leva för er man, utan intressera er också för något allmännyttigt, t. ex. välgörenheten. Det är vår plikt och ger innehåll åt livet. Bliv med i någon syförening för välgörande ändamål, som sysselsätter er någon eftermiddag i veckan. I varje fall så måste ni se till, att "båset är tomt" ibland, när er man kommer hem från sitt arbete. Har ni ingen jungfru, som kan styra med mat åt honom, ifall han behöver sådan, medan ni är borta, så går det ju bra att sätta fram mat, innan ni går — det gör ingenting om den inte är så varm! — Och låt honom äta ensam, han har ju i alla fall — tidningen. Barnen kan ni väl alltid få någon till att passa på — tills pappa kommer, som lämpligast bör övertaga bestyret. Minst en månad i sträck varje år bör ni resa bort. Det är ett effektivt medel, och dessutom en bra och nödvändig rekreation.
På frågan, vem som blir mest älskad, den egoistiska människan, som kräver och begär, eller den hängivna, uppoffrande, som bara ger, skulle jag vilja svara, att allt som går till överdrift blir till skada, men i allmänhet är det nog så, att den kvinna, som har "ruter i sig" — lagom förstås — har större framgång hos männen, än den, som alltid är "beskedlig" och låter sig "trampas under fötterna".
Z. Y.

Sanatogen Pröva det i dag
Styrkemedlet och i drogaffärer

För Elin Wägner skriver:
"Härmed konstaterar jag med nöje såsom min erfarenhet, att Sanatogen efter någon tids användande verkar stärkande på matlusten vilket återigen ha krafter och arbetsförmåga i följd."

Skådespelerskan Pauline Brunius skriver:
"Jag har använt Sanatogen vid flera perioder av forcerat arbete och funnit det utomordentligt välgörande och stärkande."
Jag vill därför på det varmaste rekommendera detta utmärkta rekreativmedel."

ASTRA MALTOS

anses av framstående auktoriteter som det bästa kraftmedlet, då det gäller att tillföra organismen lättsmälta kolhydrat. Rekommenderas därför av läkarna för **späda barn och digivande mödrar samt klena personer i alla åldrar.**

Fås å apotek, sjukvårdsaffärer m. m. Bruksanvisning medföljer.

MURIDIN är det effektivaste av alla kända medel för rättutövning. Oskadligt för husdjuren, men dödar råttor av alla slag på en dag. Prospekt på begäran med intyg från hälsovårdsnämnder och enskilda över hela landet. Försäljes i flaskor om 100, 200 och 1,000 gram å 2: 25, 4:— och 15:— kr. i alla färg-, kemikalie- och sjukvårdsaffärer samt från fabrikanter P. T:SON LILJEDAHL, Motala. Riks 446.

LEVYS LAVENDELTVÅL kan icke överträffas.
Tillverkare: A.-B. ALBERT LEVY, M A L M Ö.

ZENITHS
Gräddmargarin "Extramärket Zenith"
för matlagning och bak, och
Växtmargarin "Extra Växt"
för bordet,
äro marknadens förnämsta fabrikat.

De bästa skönhetsmedlen.

Vårda Edra tänder med
"ETA TANDPULVER"
som snabbt borttager den gula och svarta avsättning av tandsten, så att de fulaste tänder bli snövita och vackra. Pris 3: 25. Nyhet!

Vårda Edra händer med
"ETA HANDHYLSTER"
pris per par jämte 1 tub "Eta vax" 8: 50. Bästa medel till att få vackra, vita och mjuka händer. Nyhet!

Fot- och armsvett borttages med
"ETA FOT- OCH ARMBAD"
som borttager fot- och armsvett och onödiggör de fula armlapparna och skonar dräkten för svett. Pris 2: 50 pr ask med pensel. Nyhet!

Utförlig bruksanvisning medföljer. Aterförsäljare antagas överallt. Preparaterna sänd. pr post + porto från
ETA VARUDEPOT,
Hälsingborg 3.
Ensamförsäljare för Sverige.

SPIECKERS SANOKAPSLAR
alstra nerv- och muskelkraft. Undanröja kraftnedsättning, trötthet, sömnlöshet, överanstängning, blodbrist och svaghetsstillstånd, ojämförligt snabbare än något annat medel. Intyg från kända svenska personer på begäran gratis och franko. Askar om 20 kapslar (tillräckligt för 20 dagars bruk) å alla apotek och kemikalieaffärer till pris kr. 4: 25 eller exp. portofritt från undertecknade.
Stor kur (10 askar) kr. 38: 50.
Liten kur (5 askar) kr. 20:—
Generalagenter för Skandinavien:
Harald Westerberg & C:o,
Göteborg.

Använd alltid

FLORODOL-TVÅL

Erkänd överlägsen alla in och utländska medtäv-lare.

LÄDER-ARMBAND

Märke: "MIDGET".

(Patent och lagl. registrerat varumärke)

Kr. 2:— Kr. 2:—

VÄRLDENS MEST PRAKTISKA LÄDERARMBAND
KLOCKAN SITTE ABSOLUT STADIGT
OCH KAN ICKE GLIDA AV ARMEN

Sydda remmar av bästa engelska kvalitet.
Bese prov på äkta Midget hos urmakaren.

ENGROS: SVERIGES URMAKARE A.-B. - STOCKHOLM

M. Zadig's

Grädd-Sanolin-Tvål.

För huden den bästa

PARFUMERIE M. ZADIG
H. M. KONUNGENS HOFLEVERANTÖR

Flaggan i topp!

Vid behov av flaggor begär vår pris-kurant och prov å duk.

Vi tillverka YL-LEFLAGGOR av prima kron-duk. "STORMFLAGGOR", av bomullsduk med tvinnad varp och "PRIMAFLAGGOR", starka och prisbilliga.

Vårt fabrikt tvenne gånger prisbelönt. Alla färger äkta och mätten lagenliga. OBS! Priserna betydligt lägre än i fjol. Ekelöf & Svenssons flaggfabr., Karlstad.

Frälsningsarméns Handelsdepartement,

Östermalmsgatan 24, Stockholm.
Filial: Södra Allég. 9, Göteborg.

Musikinstrument-
Bok- & Pappershandel
Manufaktur- o. korta va-
ror. Reseffekter m. m.

Förstklassiga kvaliteter:

Kaffe. Teer. Kakao.
Arméskokräm.
Armétvål.

Svenska Storessystemet

N: a Smedjeg. 26, Stockholm
Strax vid Hamng. Riks 2680

Lagerförsäljning av prima kolonialvaror till partipris

Ängr. Kaffe utmärkta sorter till 1.74, 1.92, 2.36 pr kg.; The 2.95 och 4.90; Cacao, ypperlig kvalitet 2.20; Havregryn 57 öre; Makaroner 1.58. Specier och konserver väsentligt lägre än i handeln. Endast redbara varor. Omsorgfull expedition.

Genom en annons uti Nya Värmlands-Tidningen, som är Värmlands äldsta och enda dagliga tidning, träffar Ni över 10,000 hem i länet och stiftet.

Huvudkontor: Karlstad.

Depoten för Äkta Spetsar

K. LUNDBECK,
Kungsgat. 58, 1 tr., Göteborg.
Tel. 126 55.

Spetsar, Motiv, Dukar, Näsdular,
Blusar, Kragar, Barnkl., Brodyr.
Rikhaltig, smakfull sortering.

Bästa ingredienser

vid småbak förtjäna bli behandlade med bästa jäsningsmedel. Gooda-Jäst-mjöl är bäst och pålitligast. Säljes överallt i butkar å 25, 40 och 75 öre.

Handels-A.-B. Sten Sjögren & Co. Göteborg

KODAK

KAN SOMMARENS GLÄDJE BEVARAS I BILD. — ATT FOTOGRAFERA MED EN KODAK ÄR EJ SVART — RESULTATET DET BÄSTA.

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR BÄST GENOM HASSELBLADS FOTOGR. A.-B. GÖTEBORG. STOCKHOLM. MALMÖ.

SINGER

Hemmets Symaskin

SINGER Hemmets Symaskin

Bananpriset är nu betydligt billigare.

100,000 kg. inkomna. Bananfebern börjad.

Ej mindre än 100,000 kg. Jamaica-Bananer, den bästa av alla kända sorter, har i dagarna anlant. På grund av möjlighet att därigenom bättre tillgodose den oerhörd ökade efterfrågan är priset sänkt engros med 5 kr. pr låda och minutpriset i förhållande därtill.

The Banana Company A.-B.

STOCKHOLM — MALMÖ — GÖTEBORG.

Ensamimportör av Jamaica-Bananer.

KÖKSALMANACK

Redigerad av IDA NORRBY.

Föreståndarinnan för Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN

29 MAJ—4 JUNI 1921.

SÖNDAG. Frukost: Bröd och smör, skinkomelett med spenatstuvning, kaffe eller te. Middag: Färserat innanlär av kalv med grönsaker. Sparris med rört smör. Vaniljglace med varm chokladsås.

MÅNDAG. Frukost: Bröd och smör, uppstekt blodpudding (rest från lördag) kaffe eller te. Middag: Köttpudding med ris (rest från söndag). Rabarbersoppa med små skorpor.

TISDAG. Frukost: Bröd och smör, strömmingslåda med potatis, kaffe eller te. Middag: Stekt fläsk och spenatpudding. Sur mjölk med pepparkakor.

ONSDAG. Frukost: Bröd och smör, skinklåda med tomatpuré, kaffe eller te. Middag: Ugnstekt gädda med potatis, Viktoriakräm med sylt.

TORSdag. Frukost: Bröd och smör, fiskpudding (rest från onsdag), kaffe eller te. Middag: Nässelkål med äggstanning, Sylt-pannkaka.

FREDAG. Frukost: Bröd och smör, spicken sill med sur gräde och gräslök, kaffe eller te. Middag: Köttfärs med lingon och potatis. Kokta katrinplommon med mjölk.

LÖRDAG. Frukost: Bröd och smör, pannkaka med sylt, kaffe eller te. Middag: Sillpudding med äggstanning. Havresoppa.

RECEPT.

Färserat innanlär av kalv (för 6 personer). 1¼ kg. benfritt innanlär, ½ hg. späck, 30 gr. smör, ½ msk. salt, 1 morot, 1/2 portugisisk lök, 1 knippa persilja, kokande vatten. Till färsen: 3 hg. av köttet, ½ kg. oxtunga, 1 msk. stötta skorpor, 1 ägg, ½ kkp mjölk, salt, vitpeppar. Sås: 30 gr. smör, 3 msk. mjöl, köttsky, salt vitpeppar, soja.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten och avputsas noga. Det späckas tätt med långa späckstrimlor. Kalvlåret skäres därefter upp vid ena sidan, och 3 hg. av köttet skäres ut. Av det utskurna köttet, de stötta skorporna, mjölken, ägget och kryddorna göres en färs, som bör vara ganska fast. Oxtungan skäres i små tärningar och blandas i sist. Öppningen i läret fylles med färsen och sys igen. Steken brynes därefter i smöret och saltas. Det kokande vattnet, den ansade och i bitar skurna moroten samt löken och persiljan sätts till, varefter köttet får steka omkring 2 timmar. Under stekningen överöses steken ofta med sin sås. Den uppskåres helt och serveras med grönsaker och sås. Denna beredes på vanligt sätt.

Köttpudding med ris (för 6 pers.). Smördeg: 100 gr. mjöl, vatten, 75 gr. smör.
Ris: ¾ dcl. risgrön, ¾ lit. mjölk, 2 ägg, salt.

Kött: 3 hg. benfritt stekt kött, 1 saltgurka, salt vitpeppar, 1 dcl. buljong.

Beredning: Smördegen beredes på vanligt sätt och kavlas ut till ½ cm. tjocklek. Botten av en form beklädes med smördeg och gräddas. Då formen svalnat beklädes även sidorna med deg. Mjölken kokas upp och de skällade risgrönen läggs i och få koka mjuka. Då gröten svalnat, iröres äggen och saltet. Köttet och gurkan skäras i fina tärningar, och köttet kryddas med salt och vitpeppar. Formen fylls därpå med gröt, kött och gurka, och buljongen hälls över. Ett lock av

I KÖKET OCH PÅ MATBORDET ÄR Arboga ALFA-KÖ HUSMÖDRARNAS OCH

Glöm ej vid flyttningen medtaga några paket av SVENSKA MEDICINALVÄXTFÖRENINGENS torkade blåbär, lingon, spenat, dill, sopprötter m. m.

Högsta kvalitet. Billiga, hållbara, lätta att förvara och enkla att anrätta. Bären ge utmärkta soppor. Lingonen ge desutom en god sylt. Sopprötterna ge med obetydlig fettillsats en välsmakande buljong. Utförlig beskrivning medföljer varje kartong. Finnas i varje välsorterad speceriaffär.

OBS! Förekomma i minut endast i våra kartonger.

"KRONOS" GÖR SVART TILL VITT

ANVÄND KRONOS TITANVIT TILL ALLSLAGS MÅLNING

Fem fabrikslager i Sverige

BROSCHYRERNA »SOLSKEN» och »VÅR TIDSMÅLFÄRG» samt SVENSKA REFERENSER I ORD OCH BILD» hos alla förstkl. färghandl.

Ivar Müntzing & Co., Göteborg

VARJE GRAMMOPHONÄGARE bör rekvidrera vår stora skivkatalog för 1921 över Grammofonskivor. Sändes mot 30 öre t. porto. Ens.-förs. av de nya Parlophon-Ekophonskivorna. Spec.: Orkestermusik, Dragspelsmusik. Brillanta inspelningar. Dagens nyaste melodi finnes alltid hos oss. Grammofon-Apparater i stort urval till nya bill. priser. Katalog mot 30 i porto.

A.-B. Nordiska Musikaffären, Avd. 20, Göteborg.
Stora Nygatan 11, Drottninggatan 83. STOCKHOLM.

Vestmanlands Läns Tidning

är Länstidningen för Västmanland och Bergslagen

Daglig upplaga

13,000 exemplar

Det bästa annonsorganet

KOCKUMS Manglar

Tillverkas för såväl hand- som maskinkraft. Solid och överlägsen konstruktion. Tvätten blir fin och behaglig och tyget skadas ej av manglingen. Prisuppligt o. övriga uppljningar från närmaste järnhandel eller från

KOCKUMS Jernverk, Kallinge
Försäljningskontor: STOCKHOLM GÖTEBORG

Bästa Extrasäng

Försäljes av Hrr Möbel- & Järnhandlare. Även direkt fr. fabriken. Pris-kurant gratis franko.

RESÅRBOTTENSANGEN PRIMO

AKTIEBOLAGET RESÅR KARLSTAD

Svält ej Edra krukväxter. De leva ej enbart av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-närings-salt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Blomster-, Färg- och Kemikaliehandlare.

Flaggor Sticktäcken

och Va d madrassar i alla pris-lägen o. kvalitéer. Begär prislista. Driftiga agenter antagas.

Göteborgs Flagg- & Täckfabrik GÖTEBORG I.

Gravvårdar

Bröderna Styrenius Stenhuggeri A.-B. VASTERVIK

Priskurant på begäran.

Det största och
elegantiaste urval av

ORIGINAL MODELLER

finnes alltid hos

Holmbloms

STOCKHOLM
GÖTEBORGS
KUNGLIGA

Stölma-kameror & material äro bäst!
Erhålles hos våra återförsäljare eller direkt från *Stöltens FotoHus, Malmö*

Att vara eller icke vara,
det är frågan

för den choklad som ej är god,
ty i varenda handelsbod
man för *Cloettas Cacao*
och den är fin, det ska ni tro!
För ung och gammal, vilken fröjd,
när med sin dryckjom man blir nöjd.

GULD-CACAO
och
CHOKLAD

Cloettas

fabrikat är sedan 50 år välkänt i hela Norden såsom marknadens förnämsta.
Säljes överallt i fabriken originalförpackningar.

Tapetkompaniet
levererar Eder

TAPETER

till lägsta priser. Största sortering av
in- och utländska kvaliteter. Rekvirera
prover genast. Riks 99 05. Allm. 133 20.
Katarinav. 7, Sthlm. (Vid Slussen.)

PRÖVA
NÄSTA
GÅNG
MED
STRUM-
PORNÄ

KRYMPER
EJ
YLLE

LUX
(FRÅN SUNLIGHTFABRIKERNÄ)

DET ÄR STYRKA

vår tid behöver. **Quaker Oats** är världens förnämsta och bästa havregryn och därmed bästa kraftbildande näringsmedel.

Därför börja dagen med en portion

Quaker Oats

**BÄSTA MEDEL
FÖR
LÖDNING I HEMMET
ÄR
CITO**

Finnes i varje järnhandel.

smördeg lägges över, och pud-
dingen gräddas gulbrun och ser-
veras med steksås.

Spenatpudding (för 6 pers.) 2½
hg. spenat, 1 kkp. stötta skorpor,
½ lit. mjölk, 4 ägg, 60 gr. smör,
1 tsk. salt, ½ msk. socker.

Till formen: 10 gr. smör, stötta
skorpor.

Beredning: Spenaten rensas,
förvälles, får rinna av och hac-
kas därefter fint. Äggulorna
vispas tillsammans med mjölken,
och häri blötas de stötta skorpor-
na. Den hackade spenaten ned-
röres i blandningen jämte det
smälta smöret och kryddorna.
och nedröres sist. Massan slås
i smord och brödbeströdd form
och gräddas i vattenbad i ugn
omkring 1 tim.

Skinklåda med tomatpuré (för
6 pers.). 2 hg. rökt skinka, 3
msk. tomatpuré, 6 ägg.

Till formen: 10 gr. smör.

Beredning: Skinkan skäres i
tunna skivor. En eldfast form
smörjes med smöret. Skinkan
bräcks lätt på båda sidor, och
tomatpurén slås över. Sist över-
hålls försiktigt de uppslagna äg-
gen, ett i sänder. Formen sättes
in i ugnen, och när äggen stelnat
till, är rätten färdig att servera.

Nässelkål med äggstanning (för
6 pers.). 2 lit. nässlor, 6 msk.
mjöl, 50 gr. smör, 2 lit. buljong,
salt, socker, vitpeppar.

Äggstanning: 2 ägg, 1 msk.
mjöl, 2 kkp. mjölk, ½ tsk. salt,
1 msk. hack. persilja.

Till formen: 10 gr. smör.

Beredning: Nässlorna rensas,
sköljas och förvälles i saltat och
kokande vatten omkr. 15 min.
Vattnet slås av, och nässlorna
spolas över med friskt vatten, var-
på de läggas på sikt att rinna av.
Nässlorna hackas fint tillsam-
mans med mjölet. De fräsas där-
efter i smöret, och den varma
buljongen tillsättes. Kålen får nu
koka sakta med tätt slutande lock
omkr. ¾ tim. Den skummas väl,
avsmakas med kryddorna och ser-
veras med äggstanning.

Äggen vispas upp och blandas
med mjölet, mjölken, saltet och
den hackade persiljan. En pors-
linsform smörjes med smör,
blandningen hälls in och gräddas
i ugnen, tills den fått en vacker,
ljusbrun färg.

BREVLÅDA

EXP: S BREVLÅDA.

Prenumerant. Årg. 1908—10 kr.
8, 1911—12 kr. 9, 1915 kr. 7.50,
1916 kr. 8, 1917 kr. 9, 1918 kr.
10, 1919 kr. 12, 1920 kr. 14.

*Ella torde till exp. uppgiva när
annonsen var införd och vad Ni
hade för signatur så skola vi om
möjligt hjälpa Eder.*

*Sign. "Lisbeth". Eder annons
kostar kr. 6:— som torde insän-
das, varefter densamma införes i
först utkommande n:r.*

Kameror
och alla slag
Foto-artiklar
BEGÄR VÅR KATALOG N: 13!
HUGO SVENSSON & CO
GÖTEBORG

Kungsörs

MJÖLK HINKAR
och alla slags hushållskärl
av koppar, bleck, aluminium.
Prydliga, praktiska, prisbilliga.

Finnas i alla järn- och
bosättningsaffärer.

**A.-B. Kungsörs Bleck-
kärilsfabrik, Kungsör.**
Drottninggatan 20. Stockholm.

LAMPSKÄRMAR

i vilken färg och modell
som önskas kan erhållas
från

LISA WESTERBERGS
specialaffär i lampskärmar.
Amiralsgatan 1, Malmö.
Tel. 4381.

Fula flickor

såväl som vackra, få
blandvit tvätt med
Tomtens Tvättpulver.

Begär alltid
MAIZENA

Oöfverträfflig

tilt

såser,

bakning,

maizenagröt

etc.

**EN KOPP
HULTMANS
RENA
CACAO**

är det bästa
på hela dan!

VAR SKALL JAG TILLBRINGA MIN SEMESTER?

Alsback's Pensionat BOHUSLÄN

Adress Lyse. Rikst. 9.
Vack. bel. vid Gullmarsfjorden i mellersta Bohuslän, 20 m. (vagn) från Lyse järnvägsstation, 1 mil från Lysekil. Löv- och barrskog. Strand- och varma bad. Segling och fiske. 53 gåstrum, fördelade på 3 villor, av vilka en är vinterbonad. Elektr. ljus. Pens. 8:50—10:50 kr. pr dag. Prospekt på begäran.

Furudals Herrgård NORRA DALARNE

Adress: Furudal. Rikst. 2 c.
Öppet året om. Skogrik, hög trakt (230 m. ö. h.). Utflykt till omkringliggande fäbodpar. Varma, kalla bad. Rek. enkelt, gott hemliv. Bilskjuts t., från Rättvik 4 mil. Inack.-pris 8—10, pr dag 12 kr. Fru G. Wuttke.

Järfjös Järfjösbaden, Hälsingland

Adress: Järfjös. Rikst. 4.
Beläget i vackraste Hälsingbygd, å norra stambanan, 10 tim. järnvägsresa fr. Stockholm. Hög och stärkande barrskogsluft. De flesta brukliga badformer, utmärkt sandstrand för kalla bad i Ljusnan. Pens. 8:50—9:— kr. pr dag. Några rum lediga under Juni. Prospekt på begäran, även från S. T. F:s byrå, Stockholm.

SILJANSBORG

Adress: Rättvik. Rt. 21.
Sommarsäsong, 15 juni—15 sept. Behagligt inlandsklimat. Barrskogs- luft. Anbefalles av läkare vid behov av rekreation och luftbyte. Sjukgymnastik och massage meddelas av exam. massös. Utom vanliga karbad tillhandahållas: halvbad, tvåmassage m. m. av kurortspraktiserad baderska. Stora sällskapslokaler, elektr. ljus. Pens.-pris kr. 13 å 15, beroende på rumsläge.

TELEBORGS SLOTT SMÅLAND

Adress: Växjö. Rikst. 199.
Vacker, skogrik trakt å småländska höglandet invid sjön Trummen, ½ tim. promenad fr. Växjö. Stor park. 20 magnifika gåstrum, charmant bäddar. Badrum, w. c., elektr. ljus, jakt, fiske, ridning. Pens. 10—15 kr. pr dag.

Arvidsviks Havskuranstalt BOHUSLÄN

Adr.: Marstrand. Rikst. 23 o. 45.
Mitt emot Marstrand i yttersta havsbandet. Frisk havsluft. Härliga salta bad. Segling och fiske. Utmärkta kommunikationer. Rum med härligaste utsikt över Marstrand reserveras om best. göras snarast. Rumspris kr. 2:— pr dag under Juni, kr. 4:— under Juli och Augusti. Hjälpension kr. 9—11 pr dag. Förfrågningar besvaras av A.-Bol. Arvidsvik.

Graninge Pensionat & Turisthem VÄRMLAND

Adress: Molkom. Rikst. 43.
Direkta tågbindelser Stockholm—Göteborg. Naturskönt läge. Varma bad och strandbad. Öppet året om. Nyrestaurerat. Gott bord. Moderata priser. Lämplig rekreation. Förfrågningar besvaras omgående.

Leksand NYA HOTELLET DALARNE

Adress: Leksand. Rikst. 13.
Vid Leksands järnvägsstation å södra stranden av sjön Siljan. Uråldrig, intressant kyrka. Måleriskt folkliv. Varma och kalla bad. Ångbåtsurer runt Siljan och Orsa-sjön. 45 rum å 5—7 kr. pr dag. Pension (minst en vecka) 12—14 kr. pr dag. Elektr. ljus. Bil och bilgarage.

Smögens Havsbad (öppet 15 juni—1 september)

härligt beläget på en klippö i yttersta havsbandet. Goda kommunikationer. Kustklimat med jämn temperatur. Alla brukliga badformer. Badläkare M. R. Ahlberg. Badrestaurang med härlig utsikt över havet. Moderata priser. Telefon: begär endast Smögens Havsbad. Förfrågningar ställas till Kamrerkontoret.

Tyra Rinmans Konvalescenthem för Barn,

Tel. 8 Grenna. Östanå, Försnäs.
mottager på det vackra Östanå herresäte friska och klena barn för rekreation. 215 mtr. ö. h. God, närande föda. Undervisning. Prospekt.

Badhotellet SALTSJÖBADEN

Förstklassig rekreativort för såväl friska som sjuka. Bad, massage och gymnastik. Hjälpension från 14 kr. pr dag. Läkare inom hotellet.

Gäddede Gästgiveri och Turisthotell JÄMTLAND

Adress: Gäddede. Rikst. 13.
Beläget å en höjd invid Kvarnbergsvattnet. Öppet året om. 28 rum (rum även i grannskapet). 2:50—3:50, pens. 8—12 kr. pr dag. 240—300 kr. pr mån. Längre tid billigare. Elektr. ljus. Kalla bad. Fiske. Förfrågningar besvaras omgående.

Mellbystrand Pensionat Strandstugan

Adr.: Mellbystrand. Rt. Laholm 115.
Efter den 1 Juni 87 Laholm.
Bästa rekreativort å Västkusten. Överträffade strandbad och tillfälle till ett naturligt friluftsliv i skog och vid havet. Under Juni månad hjälpension 1/6—15/6 kr. 8:50 pr dag, tiden 16/6—30/6 kr. 9:— pr dag.

SOLVIKS BARN- PENSION

Adress: Södertälje. Rikst. 497.
KINDERGARTEN. SKOL-
UNDERVISNING.
Prospekt.

Tällberg J. Johanssons Pensionat DALARNE

Adress: Tällberg. Rikst. 26.
I Leksands socken. Öppet året om. Skogig trakt med storartad utsikt över Siljan. Kallbad på sandbotten i Siljan (15 min. väg). Pens. 10—12 kr. pr dag. Sällskapsrum, piano, elektr. ljus. Förfrågningar besvaras omgående.

Borensberg Gästgivaregården ÖSTERGÖTLAND

Adress: Borensberg. Rikst. 20.
Vackert belägen vid Motala ström, Göta kanal samt sjön Boren. Nyrestaurerad. Öppet året om. 12 rum delvis med balkonger, 4 kr. pr dag. Pension 8—10 kr. pr dag. Sällskapsrum, piano. Lämplig rekreativort. Kallbadhus. Gästgivaregårdens gäster åga rätt till laxfiske i Motala ström.

Helsjöns Gyttjebad och Kuranstalt

Hög barrskogsluft. Nutida bad, specialité: gyttje-massagebad. Gott bord, 4—6:50 pr dag. Fullständig restaurang. Musik. 150 rum, 1:50 å 3:50 pr dag. Rek. för reumatiska lidanden, gikt-, nerv- och hjärtsjukdomar. Moderata priser. Läkare: Dr. Ivar Westerlund. Biltrafik. Prospekt genom Kamrerkontoret, Horred. Rikst. 4. Säsang 14 Maj—5 September.

Mörsil Wirströms Pensionat i Saltsjöbaden

är flyttat till ÖSTERUPPLAND, Jämtland, och rekommenderar sina komfortabla rum med extra goda sängar och kakelugnar i alla rum. Post-, telegraf- o. tel.-adr.: Mörsil.
ELMA VIRSTRÖM.

Strandhotellet Falsterbo

öppet från den 14 Maj.
Emottager beställningar å hel inackordering till moderata priser. Tel. 47 Falsterbo.
Vördsamt
ELVIRA BERGLUND.

Tällberg Åkerblads Pensionat DALARNE

Adress: Tällberg. Rikst. 12.
En gammal, hemtrevlig gård i Tällbergs by med fri utsikt över Siljan. Öppet året om. 20, event. flera gåstrum. Pens. från 9 kr. pr dag. Elektr. ljus. Kallbadställe i Siljan. Förfrågningar besvaras omgående.

Borghamn GYLLENHAMMARS PENSIONAT ÖSTERGÖTLAND

Adr.: Borghamn. Rikst. 2.
Vättern. Härliga promenader i barr- och lövskog. Strandbad. Hjälpension från 6:50 pr dag. Ljusa, trevliga rum och gott bord. Förfrågningar besvaras av R. Gyllenhammar.

Hudiksvall Solbacka Badanstalt HÄLSINGLAND

Adress: Hudiksvall. Rikst. 276.
Vackert beläget. Lungt, stilla, enkelt. Medicinska bad och de nyare behandlingsmetoderna användas. Läkare: 1:ste stadsläkaren. Billiga priser. Begär prospekt.

Nygårds Brunns- och Bad- anstalt SMÅLAND

Adress: Flybo. Rt. Asheda 22 A.
10 Juni—1 Sept. 1,000 fot ö. h. Smäl. högl. skogsluft. Radiumstarkt vatten. Alla slags bad. Massageb. av Prof. Unman från Stockholm. Ny innehavare. Levnadsomkostnader fr. 6 kr. pr dag, rum fr. 1 kr. pr dag. Prospekt på begäran under adr. Prof. Unman, Brunkebergsg. 9, 3 tr., till 1:sta Juni, därefter Nygårds Brunns Badanstalt, Flybo.

Strandkullens Konva- lescent- och Vilohem VÄSTMANLAND

Adress: Lindsberg. Rikst. 106.
Beläget 10 min. från staden Lindsberg. Omväxlande promenader. Vidsträckt barrskog. Öppet året om. Elektr., värmeledning, även kakelugnar, 11 gåstrum, verandor. Pens. från 210—255 kr. pr mån. Diet erhålles. 5 serveringar pr dag. Kallbadhus. Tillf. till varma bad.

Visby STADSHOTELLET MED ANNEX

Adress: Visby. Rikst.
Rekommenderas. Sommarträdgård. Härlig utsikt från terrassen. Musik dagligen. Inackordering till moderata priser.

Byle Pensionat Lindsborg SÖDERMANLAND

Adress: Byle. Rikst. 2.
Vackert beläget i härlig Sörmlandsnatur, 2 min. från Tisnaren. Öppet året om. Pens. 7—8 kr. pr dag. Pr mån. 210, delat rum 180 kr. Förfrågningar besvaras av Fru Jenny Eklöf.

Ingelstad Furuliden, Vilohem för lindr. bröstsjuka, SMÅLAND

Adress: Ingelstad. Rikst. 16.
Beläget å småländska höglandet, högt och torrt läge i omgivande barrskog. Vackra promenader. Öppet året om. 20 patienter. Elektr. ljus. Varma och kalla bad. Läkare. Pens. enskilt rum 7:50—8, halvskilt 6 kr. pr dag. Prospekt på begäran.

OMBERGS TURIST- HOTELL ALVA STRA

Härl. bel. vid Ombergs södra sluttning, närheten av Vättern. Härliga promenader. Tillfälle till utflykter. Hjälpension 11—13,50 pr dag (minst 8 dagar).
HILDA KLING,
föret innehavarinna av Borghamns Turisthotell.

Svanesunds Saltsjöbad Bohuslän

Adress: Svanesund. Tel. 4.
Särskilt lämpligt för dem som söker lugn och vila. Beläget på östra sidan av Orust. Daglig ångbåtsbindelse med Göteborg, Uddevalla m. fl. platser. Färgförbindelse med fastlandet. Rik växtlighet. Hotellet 40 rum. Pens. 8—9 kr. pr dag. Inga inskrivningsavgifter. Varma och kalla bad. Prospekt på begäran.

Vittsjö Fröken Streifferts Vilohem SKÅNE

Adress: Vittsjö. Rikst. 12.
6 min. från Vittsjö station, i stor, lummig trädgård vid Vittsjön. Öppet året om. 8 gåstrum, samlingsrum, skriv- och läsrum. Varmbad och dusch. Elektr. ljus. Pens. 8:50—9 kr. pr dag. Kortare tid än en vecka högre pris. Prospekt m. m. på begäran.

Båstad

Väst kustbadort med natursköna läge. Milt klimat. Enastående vegetation. Särskilt lämplig för familjer med barn. Utmärkta varma och kallbad. Vattenledning och elektr. belysning. Uthyrning genom Badkamreraren. Rikst. 53. Medicinska upplysningar genom Dr. Anders Weltzin, Stockholm.

Insjön Pensionat Turistlugnet DALARNE

Adress: Insjön. Rikst. 6.
8 min. från Insjöns station. Synnerligen vackert beläget i närheten av skog och sjö. Öppet året om. 7 rum. Pens. 6—7 kr. pr dag. Sjuksköterska på platsen. Läkare i Leksand. Elektr. ljus. Förfrågningar besvaras omgående av fru Frida Long.

Rättvik TURISTHOTELLEN DALARNE

Adress: Rättvik. Rikst. 1.
Invid järnvägsstation. Modern byggda och komfortabelt inredda. Öppna hela året. 80 gåstrum, de flesta med balkong. Pens. fr. 11:— kr. pr dag. Elektr. ljus. Varma bad. Förstklassigt kallbadhus. Gott skogsklimat. Läkare. Apotek.

SÄRÖ HAFSBAD RESTAURANG, BAD OCH HOTELLER.

öppnas åter omkring 1 juni.
Hjälpension kr. 12 pr dag. Ny regim. Förfrågningar angående rum och pension samt beställningar för större och mindre sällskap besvaras skriftligen eller pr telefon. Inneh.: WEIDOLF OHLSSON.

GLÖM EJ

göra adressförändring på IDUN före sommarflyttningen.

LEDIGA PLATSER

Sjuksköterska

erhåller plats å klinik. Svar med betygsskrifter, helst fotografi och lönepretentioner till "Klinik", Iduns exp.

En enkel barnfröken

som är villig åtaga sig skötseln av 2 barn i ålder 2 och 4 år samt dessutom är villig deltaga i alla inom ett hem förekommande göromål, erhåller 1 juni plats å egendom i Westergötland. Ej endast sommarplats. Svar med betyg, foto och lönepretentioner torde sändas till "Box 24", Wara.

Plats ledig

från 1:sta sept. å Margarethahemmet för vård av sinnesslöa epileptiska barn i Knifsta för lärarinna (helst Slagsta-utbildad).

Föreståndarinnebefattningen

vid Stockholms stads skyddshem för flickor, Eknäs, Enköping, är till ansökning ledig från den 15 augusti 1921. Lön: Kontant (inberäknat dyrtidstillägg) för närvarande 322 kronor för månad jämte fri bostad, värme, lyse, kost och tvätt.

Ansökningshandlingar insändas före den 1 juli 1921 till inspektören för skyddshemmet, fröken Stina Quint, Norr Mälarstrand 34, Stockholm, vilken även lämnar närmare upplysningar. SKYDDSHEMSSTYRELSEN.

En flicka,

kunnig i enkel matlagning och bakning erhåller från 1 juni plats i villa i närheten av Göteborg. Svar till Direktör P. Petersen, Mölndal.

Svenska Kurortföreningen

A.-B. Bie Badanstalt, Katrineholm, Kneippbad. Starkt radiumhaltigt vatten. Skogsluft. Uppl. Badkont. Bie. Läk.: Dr Nils Wennström, Stockholm.

Borgholm (Öland). Hälrgaste klimat. Billigaste priser. Alla uppl. Kamrerarekontoret. Överläkare: Dr Joh. O. A. Bergqvist.

Båstads Havsbad och kuranstalt. 1/6—1/9. Milt, jämnt klimat, härligt läge, en av Väst-kustens naturskön badorter. Läkare: Dr Anders Weltzin, Stockholm, Gymn.-dir.: Th. Holmberg.

Djursåtra Brunn, Versås. Lugnt, stilla, enkelt. Högt o. fritt läge. Järnkällor. Vål serv. bad. Helluft. Elektr. ljusb. Omsorgsfull massagebeh. Billigt. Läk. Fredrik Sundelin, Stockholm.

Eda (Vermlands Eda) Charlottenberg. (N. V. Stamb.) Ss. 3/6—15/8 två term. Tidsenl. badhus, utm. bad, vanl. o. medicinska. Läk.: Dr J. v. Sneidern, Stockholm.

Fiskebäckskils Havskuranstalt. Säs. 10 juni—början Sept. Ypperl. läge v. västk. Dammfri, mild o. stark. Havsluft m. härl. bad. Förstkl. Badrest. m. spritträttig. Abonn. kr. 7.

Fjällnäs ca 800 mtr ö. h. I björkskogsb. Härl. fjälln., gott bord, ca 60 rum. Juni—Aug. Läk.: E. Rodhe.

Grennatorssa Brunn. Smål. dern. badf. Lök.: Dr B. Björnsson, Sthlm, Riks Möheda 7.

Götarp pr Gnosjö, Smål. Högt läge i skogr. trakt vid sjö. Vanl. badf., god järnkälla. Rikst. Mass. Läk.

Hjo Badanst. Sund. läge vid Vättern. Utm. bad o. bost. Strandb. God mat. Utvidg. badlok. Läk. Dr E. Tengstrand, Sthlm Gymn. o. mass. Dr H. Ekberg, Stockholm.

Hälsans Brunnsanstalt, Hälsingborg. Den berömda Sofiakällan. Järnkäll. Härl. havsbad i Öresund med sandstrand. Reum., mag- och tarmsjukd., katarr. Läk.: A. Björkman.

Johannisdal v. Köping. Järnkälla m. hög radioaktivitet, vars vatten anv. även till alla bad. Läkare: G. Ericsson, Köping.

Källvik 8/6—21/8 v. Loftah. Hälso. o. bad mot Rheum., Gikt, Nervsj. Läk.: W. Bergwall, Kneippbad.

Loka 7/6—18/8. Rheumat., Hjärtfel, Neurasth. Berömda gyttebad. Radiuminhal. Överl. Th. Hedberg, Sthlm.

Medicinska förfrågningar besvaras av resp. läkare och för närmare upplysningar hänvisas till den av Sv. Kurortföreningen utgivna publikationen "Svenska Bad- och Kurorter" (tillgänglig i bokhandeln) och till de olika kurorternas prospekt, som erhållas genom kamrerarekontoren och Svenska Turistföreningen, Stockholm, samt genom Nordisk Resebureau, Stockholm, Operahuset; Göteborg, Palace Hotell; Malmö, Stortorget 13 A; Köpenhamn, Kristen Benikowgade 1.

OBS! Önskligt är att kurgästerna medföra eget linne.

Befattningen som epidemisjuksköterska,

för Gärdserums, Hannäs och Tryserums socknar med placering i Falerum kungöres härmed till ansökan ledig. Befattningen skall tillträdas snarast och utgör lönen 1.800 kr. om året samt kosthålls- och skjutsersättning vid tjänstgöring. Ansökningar ställas till Norra Kalmar läns epideminämnd, skola insändas till undertecknad. Västervik i maj 1921.

Å Norra Kalmar läns Epideminämnds vägnar:
ALARIK LINDSKOG.

Bättre flicka,

villig utföra en ensamjungfrus arbete i disponentfamilj på landet, får lätt plats den 15 juni. OBS! Elektriskt kök, värme och ljus. Ingen vedledning. Svar med fotografi och uppgift å lönepretentioner, ålder m. m. till "Familjemedlem", Box 52, Kinna.

Undervisningsvan lärarinna,

komp. att läsa 1 och 3 klass kurser med 2 gossar sökes till 1 sept. Svar med betyg, foto och löneanspråk till Fru Jägmästare Carbonnier, Almö, Hanuskog, Skåne.

Barnfröken eller Barnsköterska

frisk, stark och pålitlig erhåller plats den 1 juni eller senare. 4 barn från 3 till 10 år. Svar till "Läkarefamilj 1921", Poste Restante, Örebro.

Vilhelmina privata samskola

söker tvne lärarekrafter för kommande läsår. Lön efter överenskommelse. Ansökningshandlingar insändas till undertecknad före 1 juni.

Vilhelmina den 10 Maj 1921.
GUST. GRÖNLUND.

Tvätt- och linneföreståndarinna

erhåller anställning vid länslasarettet i Umeå den 1 instundande augusti. Sökande skall vara kompetent att sköta större tvättinrättning samt på eget ansvar handhava linneförråd och syverkstäder samt besitta förmåga som arbetsledare.

Ansökningshandling jämte avskrifter av betyg om föregående verksamhet och kompetens ingivas före den 31 maj till lasarettets sysselman, som även lämnar uppgift om löneförmåner m. m. Umeå den 17 maj 1921.
LASARETTSDIREKTIONEN.

Flicka

från gott hem, kunnig i servering, städning, strykning samt helst även sömnad och handarbeten önskas till den 1 juni. Barnhusa och kokerska finnas. Svar med foto, referenser och löneanspråk. Konsulinnan Elsa Donner, Åhus.

Kokerska,

skicklig i såväl finare som enklare matlagning erhåller plats 1 juni. Högt lön, ej bakning, ej sylvtning. Adress: Källviks Brunn, Loftahammar.

Bildad flicka

eller duglig barnflicka får plats att sköta en 1½ års frisk gosse. Refl. bör vara frisk och sund, ha ett vänligt och glatt sätt samt ordningssinne. Svar med referenser torde sändas till Fru Doris Lindegren, Apoteket, Falkenberg.

Studentska,

undervisningsvan, energisk, önskas i prästgård i naturskön trakt av Ljungans ådal att informera under tiden 10/6—10/9. Ansökan med betygsskrifter, rekom. och löneanspråk till komm. P. Hedlund, Torshammar.

PLATSSÖKANDE

Sänd aldrig originalbetyg utan endast bestyrkta avskrifter när Ni svarar på annons om ledig plats.

UNG MUSIKLÄRARINNA

önskar för sommaren komma till god familj å landet eller skärgården som sällskap och hjälp. Svar till "Norrlandska", Kiosken, Viktoriagatan, Göteborg.

För en 17 års frisk, rar och väluppfostrad flicka

från bild. hem önskas under sommaren (ev. längre tid) plats på egendom eller dyl. för att mot fritt vivre vara hjälp och sällskap till jämnårig flicka eller ung fru. Ref. Vidare genom korresp. Svar till "Ungdom", H.T.-Centralen, Göteborg.

Yngre fru,

utbildad sjuksköterska, med 5-årig gosse önskar över sommaren komma som sällskap och hjälp (gärna lättare sjukvård) i familj på landet. Goda rekommendationer. Svar till "Husmor", Iduns exp.

Guvernant,

seminarie- och elementarbildad, önskar medfölja familj på resa till Tyskland ev. som barnfröken. Undervisat i elementar- och folkskolor. Förut vistats 1 år i Tyskland. Pass finnes. Svar märkt "Undervisningsvan 25 år", Iduns exp. f. v. b.

Bildad hjälp för hemmen

(guvernanter, husföreståndarinnor etc.) erhålles genom
HEMMENS PLATSFÖRMEDLING, MALMÖ. Tel. 7993.

Finnes någon god familj

vid Väst., som mot fritt vivre eller ringa avgift vill mottaga 15-årig prästdotter under sommaren. Villig till lättare sysslor. Sv. till "Bad", Växjö p. r.

22-årig, sjukvårdskunnig flicka,

med god uppfostran önskar plats att sköta en sjuk. (Gärna lungsjuk.) Svar till "Sjuksköterska", Allmänna Tidningskontoret, Borås.

16 års flicka,

som genomgått 6 klasser i läroverk önskar under ferierna läsa med barn på landet mot fri resa och fritt vivre. Svar till "S. L.", Iduns exp. f. v. b.

Ung lärarinna

önskar plats från och med midsommar t. o. m. i slutet av aug. i finare familj i södra eller mellersta Sverige, som hjälp och sällskap. Är även villig att läsa med barn! Svar till "Norrlandska", adr. Månshbyn Kalix.

Ung flicka

önskar över sommaren plats i familj. Har genomgått folkhögskola samt är något sykkunnig. Svar till "Familjemedlem", Iduns exp., f. v. b.

En 20 års flicka,

som genomgått 8 klassigt läroverk, önskar under sommar månaderna läsa upp en eller några flickor samt villig att hjälpa till med andra husliga göromål. Svar till "Guvernant", Box 20, Munkedal.

31-järlige gebildete Deutsche,

ausgeb. R-Kreuzschwester, 1913—1914 in Schweden gewesen, sucht für einige Monate, evtl. länger Stellung als Reisebegleiterin, Gesellschafterin, evtl. zu Kind; Sanatorinen, oder ähnlich Gute Referenzen. Angebote an Luise Siebert, Zt. Fabrikant Wolff, Linden-Ruhr.

En 17 års flicka

önskar under sommarferierna komma i en bättre familj, läsa med barn eller biträda med lättare hushållsgöromål. Fritt vivre och fria resor. Svar emotes tacksamt till "Någon ersättning", Allm. Tidn.kont., Uppsala.

Lantbrukaredotter

med god skolunderbyggnad önskar plats i god familj helst på landet, gärna där barn finnes. Är van vid hushållsgöromål och ej rädd för arbete. Svar till "20 år H. A.", Iduns exp. f. v. b.

Barnkär flicka

med lärarinneexamen, kunnig i sjuk- och barnvård, önskar plats i bättre familj som guvernant eller att sköta 1 å 2 barn, helst på herrgård i Stockholms närhet eller å badort vid västkusten. Vackra betyg o. rekommendationer. Svar till "Syster Ellen 24 år", Iduns exp.

Som hjälp

åt klen dam eller familj, att medfölja till bad- eller rekreationsort önskar ung dam medfölja (Eventuellt förestå hem under husmors bortavaro.) Svar till "H. S.", Harda p. r.

Enkel, bättre flicka,

kunnig i matlagning och bakning önskar som hjälp och sällskap plats i ung familj. Svar märkt "Familjemedlem 20", Iduns exp. f. v. b.

Till prästgård eller herrgård

önskar ung flicka komma för lärande av hushållets skötsel. Svar med upplysningar till "20 år", Iduns exp.

Var finnes den husmoder,

som under juli—aug.—sept. behöver hjälp av ung flicka? Är något kunnig i husliga sysslor men önskar förkovra sig. Svar emotes tacksamt av "Ömsesidig hjälp", Iduns exp. f. v. b.

Mot fritt vivre

önskar småskollärarinna under sommaren lära hushåll vid någon större herrgård. Svar till "Norrlandska", Iduns exp. f. v. b.

18-årig,

musikalisk, elementarbildad flicka söker plats som hjälp och sällskap i hem på landet mot fritt vivre. Är villig läsa med barn. Ref. Svar till "Något sykkunnig", Gumelius Annonsb., Malmö.

Ung skånska

önskar komma som familjemedlem i bildad hem på landet för att under duglig och god husmoders ledning utbildas i ett hems ordningsfulla skötsel. Svar till "Skånska", Iduns exp. f. v. b.

Enkel, pålitlig,

medelåld. barnsköterska önskar plats i vänligt hem. Svar till "Mycket barnkär", Torshälla p. r.

Bildad, 8-kl.

musik., hurtig ung flicka söker plats att deltaga i alla i ett hem förekommande göromål, helst landet; läser gärna med små barn och ser efter dem. Svar till "Fritt vivre", Iduns exp.

Ex. sjukgymnast

önskar plats på badort eller privat, ev. att medfölja på resa. Fina rek. Svar till "Sjukgymnast", H.T.-Centralen, Göteborg.

INACKORDERINGAR

I tysk lantprästgård

emottages två unga svenskor i pension från den 15 Aug. för utbildning i hushåll och språk, efter önskan tyska engelska, franska. Svenska referenser. Frau Pfarrer M. Oberschmidt, Eisemroth, Dillkreis, Hessen-Nassau, Deutschland.

Inackordering

under sommaren i gott hem på landet, helst i Södermanland, önskas för en lindrigt sinnessjuk ung man och hans sjukvårdare. Svar snarast till "Gott sommarhem", under adr. S. Gumelius' Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Barn i skolåldern

kunna få verkligt god inackordering i familj boende i villa med stor trädgård och park nära Hälsingborg och Öresund. Undervisning i skolämnen och musik om så önskas. "Sommarvistelse 1921", Hälsingborgs Dagblad.

Billig sommarvistelse

i vänligt bildad hem. Svar till "Vid härlig badort", Iduns exp. f. v. b.

Flicka i 12 års åldern

mottages till hösten hos bildad familj på landet såsom läs- och lekkamrat till egen dotter. Vagge egendom, Ottebol.

Lärarinna

önskar inackordering under juli månad i trevligt hem. Svar med prisuppgift till "Lärarinna 29 år", Iduns exp. f. v. b.

Inackordering

önskas i gott hem på landet i skogrik trakt för tvne flickor, 14 å 15 år, där verkligt närande och god husmanskost kan erhållas. Svar med pris till "Köpmanfamilj", Varberg p. r.

TRÄDGÅRDSBÖCKER
Skriv efter katalog från
Hedens Bokhandel, Hälsingborg.

Fiskebäckskil

RESTAURANT UTSIKTEN
REKOMMENDERAS
Pris 6 kr. pr dag.

DAMER

med stor bekantkapskrets sökes av första klass grosshandelsfirma för försäljning direkt till familjer, pensionat, matsalar etc av specier, mjöl, kaffe m. m. Dugliga respektabla personer kunna göra sig stor förtjänst. Svar med referenser till "Första klass varor" under adress S. Gumaelius' Annonnsbyrå, Stockholm f. v. b.

Rationell Skönhetsvård
ernäs genom att använda
Sanas Gurkmjolk. Bästa medel mot oren hy och pormaskbildning Kr. 5.—
Sanas Comedon-Tinktur. Medel mot pormaskar och hudfinnar. Efter D:r Paschki's Wien recept Kr. 4.—
Sanas Fräkencreme. Efter D:r Paschki's recept Kr. 4.50
Sanas Depilatorium. Borttager generande hår absolut smärtfritt utan efterlämnande av märken eller rodnad. Luktfritt medel Kr. 5.—
Sanas Hårolja mot mjäll och till befordrande av hårväxten Kr. 5.—
Sanas Antidrosin. Ofelbart medel mot fotsvett, hand- och arm-svett. Läkareintyg bifogas varje sats Kr. 3.—
Försändes diskret mot postförskott + porto. Bruksanvisning bifogas alltid och torde nog följas. Laboratoriet SANA, Östhammar.

Nationaldräkter,
materiel, detaljer, strump. på best., fråg. besv. mot dubbel porto. Svenska Nationaldräkter, Idung. 5, n. b., Sthlm.

Döva höra
Världens förnämsta hörapparat är **AKUSTIK** fr. största specialfabr. Kan regleras i 6 olika styrkegrader. Förordas av öronspecialister. Ömrbärlig vid kyrkosökt och teaterbesök. Tusentals intyg finnas. Säljes på öppet köp. Penningarna åter om ej till belånenhet. Begär vår katalog som sändes gratis.
AKT.-BOL. AKUSTIK
Mästernuells. 71 2 fr. Rikstel. 9234
STOCKHOLM I.

För den nyfödde.
Reklamkartongen med komplett, fin välsydd utstyrelse à Kr. 15.— samt Extra elegant à Kr. 19 och 25. Mönster medf. Enbart mönster 2:50. Fru Casparsson, 3 Järntorgsgat., Örebro

Vägglöss
och all slags ohyra utrotas tillförlitligast av
DESINFEKTIONS A.-B. SKANDIA
Malmö Göteborg
Tel. 5817 Tel. 19610

DÖVA HÖRA
Professor Plobners
hörtrumma är den bästa för alla som höra illa.
Intyg. Undertecknad får av hela sitt hjärta tacka för hörapparatens, den var mycket bra. Jag är nu 71 år och hör lika bra som i unga år, var förut alldeles döv.
ERIK ERIKSSON, Felingsbro, (Granberga gård).
APPARATEN bäres fullkomligt osynligt. Botar öronsusning samt nervöst öronlidande. Prospekt mot 20 öre.
Bruksanvisning samt intyg medföljer, pris 1 st. 10.—, 2 st. 18.—.
G. S. ERICSON, Sjukv.-avd., 46. Stockholm.

Vackra lockar
kunna alla damer få genom att använda härlocksstäljaren "Mary", amerikansk metod. Vågar och lockar håret på några minuter. Ingen bränning som fördärvat håret. Pris pr sats med bruksanv. 1.75, fraktfritt mot postförskott från
A. H. FORSGREN, SANDVIKEN 3.

Praktiska,
hygieniska, impregnerade damunderkläder av olika modeller för dag- o. nattbruk samt Dambindor, även i små reseförpackningar, i parti o. minut billigast från
Carl Stangenberg,
Hötorget 10, Stockholm.
A. T. 28690. R. T. 7762.

Fräkencreme
Borttager fräknar, finnar, fnassel m. m. Pris kr. 6:50 + porto. Försändes diskret. Franska Parfymmagasinet, Hovleverantör, Drottninggatan 21, Sthlm.

Misspyrdande hårväxt
borttages genom
Elektrolysbehandling.
Garanteras utan märke i huden efter behandlingen.
FRU EBBA HEYDEN
Kungsgatan 12
MALMÖ.
Tel. 4215.

Bistå en blind
som i brist på avsättning för sin tillverkning härmed värdjar till tidningens läsekrets att köpa prima klädsträck av vitt manillahampa, 40 meter långt (vanlig grovlek) till pris av 3 kr. pr styck, om två tages kr. 5, och tages 6 st. 13.50. Prima flagglinor 40 meter långa kr. 6. Allt sändes fraktfritt mot postförskott. Ernst Cederholm, Moheda.

Miss White and Miss Edwards
receive a few Foreign Young Ladies as pupils for English, in their London Flat.
TERMS MODERATE.
Charming home with every comfort and advantage. Highest references given and required.
Address
100 Prince of Wales Mansions
Prince of Wales Road
LONDON S. W. II.

Gynna IDUNS annonsörer!

Vid Flickpensionen i Båstad
emottager under läsåret 1921—1922 elever endast till klass IV, V och VI. Inträdesansökningar och övriga förfrågningar torde insändas till undertecknad, pensionens blivande föreståndarinna, helst före den 10 juni. Båstad den 18. 5. 1921. Maria Graff.

Hälsobrunnen Hälsan
1 Juni—1 September med FÄLSJÖBADEN, SOFIKÄLLAN, (koksaltkälla) JÄRNKÄLLA, fullständig badbehandling, elektrisk behandling. Härliga havsbad i Öresund. Begär prospekt. Adr. Hälsingborg.

Det treåriga gymnasiet vid Lunds fullständiga läroverk för flickor.
Dimissionsrätt. Bortval redan efter första året av latin eller matematik — biologi. Terminsavg. 230 kr.
Redogörelse sändes.
Elisabet Lindeberg
Föreståndarinna.
L. F. Sahlin
Studierektor.

Doktor A. Kjellbergs
Kurs i massage och sjukgymnastik. (26:te årskursen.) Begär prospekt! Stockholm. Holländaregatan 3.

Professor PATRIK HAGLUNDS
Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik. R. T. 7025, Stureg. 62, Sthlm S. T. 8301. För behandling av stöje- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubbingar.

D:r A. KARSTEN
Medicinsk Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsg. 60, STOCKHOLM
Behandling av
reumatiska åkommor.

Med. D:r Emil Kleens
ettåriga kurs för damer och herrar i Massage och Sjukgymnastik börjar den 1 okt. kl. 10 f. m. N:o 37 Mästersamuelsgatan 2 tr. och försätter med biträde av Gymnastikdirektören Fru Elsa Kjellgren till slutet av april 1922. Prospekt begäres stående under adress 43 Engelbrektsгат. Emil A. G. Kleen.

GÖTEBORGS GYMNASISTISKA INSTITUT
Östra Hamngatan N:o 45
Förmånligaste specialkurs i MASSAGE o. SJUKGYMNASIUM
Ny kurs börjar den 15 september. I kursen ingår kostnadsfritt undervisning i Pedagogisk gymnastik, Ortopedisk behandling, Elektrisk behandling, Värmebehandling, Zander-gymnastik, Röda Korsets samaritkurs. Begär illustrerat prospekt.

Stockholms Nya Gymnastiska Institut
St:t Eriksгат 32, Stockholm.
1-årig kurs. Begär prospekt!

Gymnastikdirektörsexamen
avläggs efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid
Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
Ny kurs börjar 15 sept. Prospekt Major J. G. Thulin, LUND.

Institutet för Kvinnliga Läkareassistenter
Nytorgsgatan 23 A, Stockholm
börjar tvåårig utbildningskurs i sept. 1921.

Kursen omfattar: 1) grundläggande teoretisk-praktisk kurs; 2) kurs i huslig ekonomi; 3) praktisk tjänstgöring som sjukgymnast vid badort; 4) praktisk tjänstgöring i sjukvård samt 5) provtjänstgöring som läkareassistent. Minimikompetens: 6 klassers läroverk eller motsvarande. Begränsat antal elevplatser. Kostnadsfri platsförmedling efter godkänd kurs. Läkarereferenser. Kursavgift 1,500 kronor. Alla från insitutet utexaminerade elever ha va omedelbart erbjudits goda platser. Begär prospekt.

LJUSBAD
och fysikalisk kuranstalt i Lund
inkomst c:a 12,000 kronor pr år överlätes av särskild anledning. Rörelsen mycket trevlig för en eller två damer, eventuellt herre och dam, kan betydligt förstöras och inkomsterna fördubblas enär stor efterfrågan finnes. Rörelsen är utan konkurrens. 14,000 kronor erfordras för inköp av div. inventarier m. m.
O. KASTRUPS EGENDOMSAFFÄR,
Clementsgatan 6, Lund.
Rikst. 609 & 1432.

Kvinnlig charm ersätter skönhet
En vacker hud och kropp bör ligga i varje kvinnas intresse att skaffa sig och underhålla.
SKÖNHETSMEDEL AV HÖGSTA RANG:
Endast förstklassiga fabriker öföras.
Syster Ellas hudcrem, förnämsta skönhetsmedel. Bör användas av alla. Pris kr. 2.50.
Syster Ellas särsalva, inneh. 45 % burows lösning, verksam medel mot eksem, kyl- o. brännskador, röd, narig hud. Pris kr. 3.—
Syster Ellas fräken-salva, inneh. sötter som absorbera i sig föroreningar som kemiskt verk-samma strålar, bästa medel mot leverfläckar, solbränna etc. Pris kr. 4.—. Vid svårare fall bör Duchess fräken-vatten användas. Pr fl. kr. 3.—.
Couleur Naturelle bästa medel mot grått hår. Genom användande av detta medel erhålles en proper naturlig färg å hår och skägg. Pr fl. kr. 4.50.
Hämoes Hårkultur kr. 3.50.
Näsormaren "Zello". Osköna formel bortarbetas smärtfritt. Pr st. kr. 12.—.
Crema Ravisante frambringar fasta och fylliga kroppsformer. Pris kr. 4.50.
Capillator, borttager smärtfritt misspyrdande hårväxt. Pris kr. 5.—.
Hulle de Teint Frais (Hyre-novator) borttager finnar, pormaskar o. orenheter på ett behagligt och effektivt sätt. Pr fl. kr. 3.50.
Eau de Frisure (Lock-härvatten) frambringar välgilt och lockigt hår. Lockar med detta medel och pappiljoter utslätas ej i det blåsiga vädret. Pr fl. kr. 3.50.
Smink högsta kvalitet, i askar om 8 olika stänger. Pr ask kr. 4.—.
Herbas lotkur, förnämsta medel för fötternas vård. Verksamt mot ömma och svullna fötter, likfornar, valkar, ledknölar, svulsador, nageltrång och föttsvett. Pr sats kr. 2.50.

Magasin Special
Sjukvårds-, Förbands- och Kosmetiska artiklar

Vid Aringsbergs Hjälpension för flickor
börjar höstterminen den 1 sept.
Undervisning meddelas i alla ämnen enl. flickskolans kurser samt i musik. Infödda språklärarinnor. Endast friska, välarbete och normalt begåvade elever emottagas. Prospekt på begäran.
Elsa Kjellander, Adr. Aringsberg, Alfvesta. Rikstel. Alfvesta 104.

Heppsättra Skola,
8-kl. flickskola, HJÄLPENSION, förlagd till Carlberga villaegendom, Södertälje. Skolan står under Kungl. Skolöverstyrelsens insende.
ANNA SUNDIN. Rikst. Södertälje 5 32.

Angenäm sommarvistelse å badort på Isle of Wight, England,
i förening med praktiskt studium av engelska språket. Utflykter till sevärda platser. En veckas vistelse i London, som beses under ledning av Cook's resebureau. A badorten Shanklin för studentskor, skolflickor och andra. Vidare meddelar Fil. Magister Fru Viola Lyttkens, Djursholms-Danderyd (tel. 68), el. undertecknad. A badorten Sandown för studenter, skolynglingar och andra. Vidare genom undertecknad. OBS! Anmälningar snarast!
BERNHARD JANSOON.
Lärare vid Linköpings h. allm. läroverk. Adr.: Linköping. Tel. 1376.

Värmlands Eda, bad- och vattenkuranstalt
med järnkälla, belägen 7 km. fr. Charlottenbergs stat. i skogrik, naturskön lantbygd. C:a 9 tim. resa fr. Stockholm i direkt vagn. Säsong 3 juni—20 augusti. Tidsenl. badhus. Nauheimerbad m. flytande kolsyra. Elektriskt ljusbad, gytje-, tvåmassage- och talbarrsbad, hetluft- och massagebehandling, elektricitet, m. m. Utmärkt bord, propur rum el. ljus och värme. Billiga priser. Läkare D:r J. von Sneidern, adr. till 3 Juni Skeppsbron 32, Stockholm. Övriga upplysningar meddelas av Doktorinnan Gerda Grill, Djursholm, Burevägen 16. Rikstel. 5 89.

Utmärkta organ för annonsering i landsorten:

Avesta: Avesta-Posten.
Borlänge: Borlänge Tidning.
Borås: Borås Tidning.
Engelholm: Engelholms Tidning.
Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.
Falun: Falu-Kuriren.
Geve: Geve-Posten.
Halmstad: Hallandsposten.
Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.
Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad
Höganäs: Höganäs Tidning.
Jönköping: Smålands Allehanda.
Kalmar: Barometern.
Karlshamn: Tidningen Karlshamn.
Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.
Karlstad: Värmlands Läns Tidning.
Katrineholm: Katrineholms-Kuriren
Landskrona: Landskrona-Posten.
Linköping: Östgöten.
Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.
Lysekil: Lysekils-Posten.
Malmö: Skånska Aftonbladet.
Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.
Mora: Mora Tidning.
Norrköping: Norrköpings Tidningar.
Nyköping: Södermanlands Nyheter.
Skövde: Skaraborgs Läns Annonblad.
Sundsvall: Sundsvalls-Posten.
Säter: Säter Tidning.
Söderhamn: Söderhamns Tidning.
Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.
Uddevalla: Bohusläningen.
Umeå: Västerbottens-Kuriren.
Visby: Gotlänningen.
Växjö: Smålands-Posten.
Ystad: Södra Skåne.
Örebro: Örebro Dagblad.
Örnköldsvik: Örnköldsviks-Posten.
Östersund: Jämtlands-Posten.

THERMA
elektriska varm-
vattenapparater.
Oumbärliga i kök
toilettrum etc.

Kunna erhållas genom alla
elektriska installationsfirmor.

ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET
THERMA
Birger Jarlsgatan 22
STOCKHOLM

**En skrivmaskin
i Edert hem!**

Hur ofta önskar Ni icke
hava en skrivmaskin till
hands i hemmet, på resa
etc.? Denna önskan upp-
fylls genom att Ni köper

CORONA

en fullständig skrivma-
skin, som tar ytterst liten
plats och väger endast 3
kg. Elegant, tillförlitlig,
hållbar, billig!

Begär prisuppgift!

A.-B. Maskinaffären Royal Standard
1 Malmorgsgatan 1,
STOCKHOLM.
Allm. 27 65. Riks 92 08.

Vi antaga även i år ett större antal
FRI-ELEVER
(både manliga och kvinnliga)
under närmaste tiden. Stryk ett
streck under de ämnen som intres-
sera Er.

- Ansökan om frieleveplats till
Norås Korrespondensinstitut
Skolgatan 11, Malmö.
- Sänd prospekt och närmare upp-
lysningar ang. frieleveplats. Jag
markerar med ett streck under de
ämnen, som mest intressera mig.
20 öre svarsporto bifogas.
Dubbel bokföring	Gemotri, trigo-
Bolagsbokföring	nometri
(amer.)	Geometrisk ritn.
Skönskrivning	Maskinritning
Snabbräkning	Byggnadsritning
(arit.)	Konstruktions-
Stenografi (nya	lära för murare
syst.)	D:o för timmer-
Svenska och	män och snic-
rättskrivning	kare
Svensk affärs-	Lantbruksbokfö-
korrespondens	ring
Tysk d:o	Småbruks d:o
Engelsk d:o	Lantmäteri och
Engelska språket	avvägning
Svensk lagkun-	Motorskötsel
skap	Kurs för chauff-
Kommunikunsk.	för
Jordbrukslära	Kurs för motor-
(olika)	båtsförare
Husdjurslära	Frihandsteckn.
(olika)	Kliché- och re-
Mejerilära	klamteckning
Trädgårdsskötsel	Porträtteckning
Aritmetik	Landskapsteck-
Algebra	ning
Räknestickans	Figur- och djur-
användning	teckning
Mekanik och	Skugglära, per-
värmelära	spektiv
Ångpannor och	Lavering
ångmaskiner	Pennteckning

Namn:
Adress: IDUN.

Oatine

Alla se på Ert ansikte

— därför är det för varje dam något, som icke kan skattas nog högt, att hon har en frisk, klar och välvårdad hy.

Väder och vind, dålig tvål, tilltäppning av porerna irriterar huden. Den förlorar sin elasticitet och smidighet, och resultatet är att huden blir visnen, oklar och grå, innan ni själv vet om det.

OATINE-HAVRE-CRÈME är ett ovärderligt medel, som aldrig bör saknas på resa eller på toalettbordet. Oatine är något enastående. Begagna den dagligen; bara ni lätt gnider in den och därpå torkar av den, så gör den huden mjuk, ger näring och förnyar den ständigt, och ni kan bibehålla den sammetsmjuk, frisk och vacker genom åren.

Oatine fås i tub, eller burk i vanlig storlek, eller stor burk (innehåller 3 gånger så mycket). OATINE SNOW är en snövit fin crème, som efter lätt ingnidning uppsuges ögonblickligen i huden. Huden blir genom denna dagliga behandling smidig, mjuk och vacker. Fås i samma storlekar i burk. Begär uttryckligen Oatine, och håll icke till godo med något annat.

THE OATINE COMPANY'S GENERALDEPOT FÖR SKANDINAVIEN
Kr. Bernikowsegade 1, Köpenhamn.

THE OATINE COMPANY
LONDON & PARIS.

OATINE. En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

NORDISK VÄRLDSATLAS

utgiven av

S. ZETTERSTRAND
ÖVERSTE

KARL D. P. ROSÉN
PROFESSOR

Hela världen
i
36 kartblad

Första svenska
världs atlas av
större omfattning

Genom att subscribera
på
NORDISK VÄRLDSATLAS

försäkrar Ni Eder om ett
kartverk

- redigerat och ritat av svenska fackmän
- planlagt med hänsyn till svenska förhållanden
- försedd med utförligt namnregister
- tryckt i bästa färglitografi på gott papper
- intressant just nu genom världskrigets många gränsförändringar.

sålunda: ett gediget svenskt kartverk och på samma gång en nu,
kanske mer än förut, oumbärlig uppslagsbok i varje svenskt hem.

All vinst av verkets försäljning
tillfaller

SVENSKA RÖDA KORSET

för främjande av sjukvård och
folkhälsa i Sveriges bygder.

Till Överstyrelsen för Svenska Röda Korset
Avd. Nordisk Världs atlas, Artillerigatan 6, STOCKHOLM

Å Nordisk Världs atlas, som utgives till förmån för Svenska
Röda Korsets verksamhet, subscriberar undert. härmed på
..... ex. av Lyxupplagan, 36 blad à Kr. 2:— pr blad
..... ex. av stora upplagan, 36 blad à Kr. 1:25 pr blad
..... ex. av kartverkets förvaringsportfölj à Kr. 3:50
(Stryk det som ej önskas)
att portofritt tillställas mig mot postförskott.

Expeditionssätt:

- 1) Alla till datum utkomna kartblad på en gång, (hittills äro 14 blad utgivna) eller
- 2) 4 kartblad var 3:de månad. (Stryk det expeditionssätt som ej önskas)

Namn (tydligt)
Titel
Postadress (tydligt).....